

Brüsszel, 2013.7.9.
COM(2013) 512 final

2013/0246 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az utazási csomagokról és az igény szerint összeállított utazási formákról, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

{SWD(2013) 263 final}

{SWD(2013) 264 final}

{SWD(2013) 266 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. Háttér-információk

Az idegenforgalom központi szerepet tölt be a jelenlegi uniós gazdaságban. Az európai idegenforgalmi ágazat, amely mintegy 1,8 millió vállalkozás, jórészt kkv-k, keretében a teljes munkaerő 5,2 %-át foglalkoztatja, az európai növekedés motorját jelenti. Az európai utazási és idegenforgalmi ágazat a kapcsolódó szektorokkal együtt összesen körülbelül 10 %-kal járul hozzá az Unió GDP-jéhez¹.

A szervezett utazási formákról szóló 90/314/EGK irányelv² 1990-es elfogadása fontos jogokat biztosított azoknak az európai utazóknak, akik általában utasszállításból és szállásadásból álló szervezett utakat vásárolnak. Az Európai Bíróság egy 2002-es határozata³ tisztázta, hogy a „szervezett utazási forma” fogalma kiterjed azokra a kapcsolódó utazási szolgáltatásokra is, amelyeket az utazási iroda az ügyfél kérésére, a kettőjük közötti szerződés megkötése előtt nyújtott.

A 90/314/EGK irányelv biztosítja, hogy a fogyasztók az utazási csomagra vonatkozó szerződés aláírása előtt megkapják az alapvető információkat. A jogszabály előírja, hogy még akkor is a szervező és/vagy a közvetítő felel az utazási csomag megfelelő teljesítéséért, ha a szolgáltatásokat alvállalkozók nyújtják, továbbá szabályozza, hogy mi történik, amennyiben az utazási csomagra vonatkozó szerződés módosul. A jogszabály biztosítja továbbá, hogy a szervező és/vagy a közvetítő fizetésképtelensége esetén a befizetett összeget visszatérítsék az utazók számára, és hazaszállíthassák őket.

Ugyanakkor 1990-ben az utazási piac szerkezete jóval egyszerűbb volt a mainál, és az internet sem létezett még. A Bíróság említett határozata ellenére, továbbra sem egyértelmű, hogy az irányelv mennyiben terjed ki a szervezett utazási szolgáltatások korszerű formáira.

Amint az irányelv végrehajtásáról szóló 1999-es bizottsági jelentés⁴ kiemelte, az irányelvet átültető jogszabályok még mindig jelentősen eltérnek egymástól a jogszabály szövegének kétértelműségei, továbbá amiatt, hogy minimális harmonizációra vonatkozó megközelítést alkalmaztak, tág mérlegelési jogkört biztosítva a tagállamoknak, például a felelős vagy felelősök tekintetében.

A 90/314/EGK irányelv korszerűsítése révén megválaszoljuk a társjogalkotók, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint az európai fogyasztói tanácsadó csoport kéréseit⁵. Az iparági szereplők és a fogyasztói szervezetek nagy része szintén sürgette a felülvizsgálatot. Az európai polgárságról szóló jelentések⁶, az európai fogyasztóügyi stratégia⁷ és a második egységes piaci intézkedéscsomag⁸ kifejezetten említést tesznek az irányelv felülvizsgálatáról.

¹ A Bizottság közleménye: „Európa, a világ első számú turisztikai célpontja – az európai turizmus új politikai kerete” COM(2010) 352 végleges, 2010.6.30.

² A Tanács 1990. június 13-i 90/314/EGK irányelve a szervezett utazási formákról.

³ A C-400/00. sz. Club-Tour ügy, 2002. április 30.

⁴ SEC(1999) 1800 final.

⁵ Pl. a Tanács fogyasztóvédelmi ügyekről szóló 2225. ülésén megfogalmazott tanácsi következtetések, az Európai Parlament 2002. január 16-i állásfoglalása (2001/2136(INI)), az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2011. május 11-i véleménye (Hivatalos Lap C 132.) valamint az európai fogyasztói tanácsadó csoport 2010. április 21-i és 2013. február 8-i véleményei.

⁶ COM(2010) 603 végleges és COM(2013) 269 final.

⁷ COM(2012) 225 final.

⁸ COM(2012) 573 final – II. melléklet.

1.2. A javaslat okai

1.2.1. Az internetes forgalmazás fejlődése és a légiközlekedési ágazat liberalizációja

2011-ben az uniós háztartások 73 %-a rendelkezett internetkapcsolattal⁹. Az uniós polgárok közel kétharmada legalább hetente egyszer, több mint felük pedig minden nap vagy szinte naponta használja az internetet. Az utazási szolgáltatások a legnépszerűbb online értékesített termékek közé tartoznak.

Az online értékesítés fejlődése és a légiközlekedési ágazat liberalizációja megváltoztatta a fogyasztók utazásszervezésének módját, és azzal a következménnyel járt, hogy a kereskedők különbözőképpen nyújtanak segítséget a fogyasztóknak ahhoz, hogy – különösen az interneten – kiválasszák a nekik megfelelő szervezett utazási szolgáltatásokat. Az érintett kereskedők körébe tartoznak az utazási irodák, az utazásszervezők, a légitársaságok, a turistahajó-üzemeltetők stb. Sok tagállamban nem egyértelmű, hogy az ilyen szervezett utak az irányelv hatálya alá tartoznak-e, valamint, hogy felelősek-e az ilyen szervezett utak összeállításában részt vevő kereskedők az érintett szolgáltatások teljesítéséért, különösen az online környezetben.

Mindez bizonytalanságot okoz a kereskedőknek és a fogyasztóknak egyaránt.

Továbbá azzal a következménnyel jár, hogy – jöllehet ugyanazokért a fogyasztókért versenyeznek – azok a piaci szereplők, akik jelenleg egyértelműen az irányelv szabályozása alá tartoznak, eltérő szabályokkal és költségekkel szembesülnek azokhoz képest, akik nem tartoznak az irányelv hatálya alá, vagy úgy tekintik, hogy nem terjed ki rájuk annak hatálya.

1.2.2. Szükségtelen megfelelési költségek és a határon átnyúló kereskedelem előtt álló akadályok

Az irányelv egyes rendelkezései elavulttá váltak vagy szükségtelen terhet jelentenek a vállalatoknak, mint például a tájékoztató füzetekre vonatkozó követelmények és a szervezett üzleti utak jogszabályba foglalása.

A tagállami jogszabályok számos eltérése révén keletkező széttagoltság többletköltségeket okoz azoknak a vállalkozásoknak, amelyek több országra kiterjedő kereskedelmet kívánnak folytatni.

1.2.3. A fogyasztók kára – homályos és elavult szabályok

A „Consumer Detriment Study in the area of Dynamic Packages”(A dinamikus utazási csomagok terén a fogyasztókat érő kárról szóló tanulmány)¹⁰ becslést készített a személyesen a fogyasztókat érő éves kárról¹¹ azokkal a szervezett utazási formákkal kapcsolatosan, amelyek esetében bizonytalan az irányelv alkalmazhatósága. A tanulmány kimutatta, hogy az ilyen utazási formákkal kapcsolatban gyakrabban fordulnak elő problémák, és több kár éri a fogyasztókat, mint azoknak a hagyományos utazási csomagoknak az esetében, amelyek egyértelműen az irányelv hatálya alá tartoznak.

Bizonyos mértékű kárt azok a fogyasztók is szenvednek, akik hagyományos, előzetesen összeállított utazási csomagokat vásárolnak, ugyanis az irányelv egyes rendelkezései elavultak, nem világosak vagy jöghézagokat hagynak, például nem tartalmazzák a fogyasztóknak azt a jogosultságát, hogy indulás előtt lemondják a csomagot.

⁹ Eurostat, Data in focus (Fókuszban az adatok), 66/2011.

¹⁰ http://ec.europa.eu/consumers/strategy/docs/study_consumer_detriment.pdf

¹¹ A fogyasztók kárát úgy határozták meg, mint az egyéni fogyasztók számára kedvezőtlen eredményeket bizonyos referenciaértékekhez, mint például a megalapozott várakozásokhoz képest. A tanulmány a kedvezőtlen tapasztalatokkal rendelkező fogyasztókat érintő utólagos eredményekre fókuszál, ideértve a pénzügyi és a nem pénzügyi sérelmet, többek között az idővesztéséget.

1.3. A javaslat célkitűzései

A Szerződés 114. cikkének megfelelően, a felülvizsgált javaslatnak az az átfogó célkitűzése, hogy javítsa a belső piac működését, valamint hogy magas szintű fogyasztóvédelmet valósítson meg a csomagokra és egyéb szervezett utazási szolgáltatásokra vonatkozó szabályok közelítése révén.

A javaslat arra törekszik, hogy egyenlő versenyfeltételeket hozzon létre a szervezők között, és elhárítsa a határon átnyúló kereskedelem előtt álló akadályokat, továbbá csökkentse a vállalkozások megfelelési költségeit.

Ugyanakkor célul tűzi ki a magas szintű fogyasztóvédelem elérését és a fogyasztók kárának csökkentését annak révén, hogy tisztázza, mely szervezett utazási szolgáltatások tartoznak a szervezett utazási formákra vonatkozó uniós szabályozás oltalma alá, és felváltja a homályos és elavult rendelkezéseket. A javaslat az utazók védelmére vonatkozó kötelező szabályozást tartalmaz, amelytől a tagállamok vagy a kereskedők nem térhetnek el a fogyasztók kárára.

1.4. Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

Az elmúlt évtized folyamán a Bizottság elvégezte a fogyasztóvédelmi joganyag átfogó felülvizsgálatát, és ennek eredményeként került sor a szálláshelyek időben megosztott használati jogáról szóló 2008/122/EK irányelv, valamint a fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelv elfogadására. A 90/314/EGK irányelv felülvizsgálata beleilleszkedik ebbe a sorba.

A javaslat kiegészíti a hatályos uniós jogot, különösen a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelvet (93/13/EGK), a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló irányelvet (2005/29/EK), a fogyasztók jogairól szóló irányelvet (2011/83/EU), az utasok jogairól szóló rendeleteket (2004/261/EK, 1371/2007/EK, 1177/2010/EU, 181/2011/EU), valamint az elektronikus kereskedelemről szóló 2000/31/EK és a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelveket.

Továbbá a javaslat kiegészíti a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 593/2008/EK rendeletet (Róma I.), valamint polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK rendeletet (Brüsszel I.).

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

2.1. Konzultáció az érdekelt felekkel

A 2007-es munkadokumentumáról szóló 2008. évi nyilvános konzultáció folyamán a Bizottság több mint 80 észrevételt kapott az érdekelt vállalkozásoktól, a fogyasztói szervezetektől, ügyvédektől, tudományos szakértőktől és 14 tagállamtól. A Bizottság 2009 januárjában megkezdte a fogyasztókat ért kárra vonatkozó felmérést, amely 17 uniós országra terjedt ki, és 500 fogyasztóból álló mintával készített interjúkon alapult.

A 2009. októberben zajlott második nyilvános konzultáció során, amelyet a fogyasztóknak, a fogyasztói szervezeteknek, a vállalkozásoknak, az iparági szövetségeknek és a tagállamoknak/hatóságoknak címzett öt online kérdőív alkotott, a hatóságok 89 %-a, a vállalkozói szövetségek 70 %-a, a vállalkozások 64 %-a, valamint a fogyasztói szervezetek 96 %-a támogatta az irányelv felülvizsgálatát.

A tagállamok számára rendezett 2009. október 27-i munkaértekezleten megvitatták a konkrét problémákat és a szakpolitikai választási lehetőségeket. Az európai fogyasztói tanácsadó csoport (ECCG) egyik alcsoportja 2010. április 21-én véleményt fogadott el.

2010. április 22-én az érdekeltek munkaértekezlete megvitatta a körvonalazott szakpolitikai lehetőségek hatásait. 2009 szeptemberétől 2010 októberéig több mint 15 interjút készítettek a legfontosabb iparági szereplőkkel.

A Bizottság 2012 márciusában megrendelt egy tanulmányt, hogy tesztelje az utazási csomag címkét és a fogyasztói viselkedést az úgynevezett dinamikus utazási csomagok vásárlásakor. A Bizottság 2012 júniusában egy tagállamoknak szóló munkaértekezletet, valamint egy, az érintettek részvételével zajló konferenciát szervezett a felülvizsgálati folyamat további megvitatása céljából. Az ECCG 2013. február 8-án ismét sürgette az irányelv felülvizsgálatát.

2.2. Hatásvizsgálat

A hatásvizsgálat során nyolc szakpolitikai lehetőséget és egyes alopciókat elemeztünk.

1. választási lehetőség – A státus quo fenntartása, vagyis az irányelv jelenlegi formájának megtartása

2. választási lehetőség – Iránymutatás, vagyis az irányelv jelenlegi formájának megtartása, és iránymutatás készítése, kitérve a Bíróság határozataira, valamint a hatály és a felelősség tisztázásra

3. választási lehetőség – Az utazási csomag címke és/vagy az igény szerint összeállított utazási formákat értékesítő kereskedők kötelezése annak kinyilvánítására, hogy a kérdéses szolgáltatások nem minősülnek utazási csomagnak (kiegészítő opciók).

A. alopció – „utazási csomag címke” – az utazási csomag megvásárlásakor a fogyasztóknak kötelezően bemutatandó embléma – bevezetése

B. alopció – az utazási csomagnak nem minősülő utazási formákat kínáló kereskedőket terhelő kötelezettség bevezetése annak tisztázására, hogy nem szervezett utat értékesítenek

4. választási lehetőség – Az irányelv hatályon kívül helyezése és az iparág önszabályozása

5. választási lehetőség – Az irányelv korszerűsítése és az „egyetlen kereskedő által kínált utazási csomagok” szabályozása

Az 5. választási lehetőség olyan jogszabályi felülvizsgálatot jelent, amely megtartja a hatályos irányelv alapvető szerkezetét, miközben egyértelműsíti annak hatályát az „egyetlen kereskedő által kínált utazási csomagok” kifejezett beemelése és több rendelkezés felülvizsgálata révén. A felülvizsgált irányelv vonatkozna azokra az utazási szolgáltatásokra, amelyeket ugyanazon szervezett út vagy üdülés keretében egyetlen weboldalon vagy egyetlen utazási iroda révén kínálnak.

6. választási lehetőség – Fokozatos megközelítés – az irányelv korszerűsítése, valamint az „egyetlen kereskedő” és a „több kereskedő” által kínált csomagok beemelése, ugyanakkor enyhébb szabályozást alkalmazva a „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formák tekintetében.

Ez a választási lehetőség az 5. opciónak felel meg, kiegészítve ezt az irányelv hatályának fokozatos kiterjesztésével, az alábbiak szabályozása céljából:

– „több kereskedő” által kínált *utazási csomagok*, vagyis olyan szervezett utazási szolgáltatások, amelyek esetében az utazási csomaghoz kapcsolódó egyes elemeket különböző kereskedők képviselik, és amelyek az egyéb utazási csomagokra vonatkozóval

azonos szabályozás alá tartoznak (beleértve a szerződés szerű teljesítésért viselt teljes körű felelősséget és a fizetésképtelenséggel szembeni védelem biztosításának lehetőségét),

– „több kereskedő” által kínált, *igény szerinti összeállított utazási formák*, vagyis olyan szervezett utazási szolgáltatások, amelyek nem rendelkeznek az utazási csomagok tipikus jellemzőivel, és így kevésbé valószínű, hogy félrevezetik a fogyasztókat. Ezek a formák enyhébb szabályozás alá tartoznának, amely a fizetésképtelenséggel szembeni védelemből, és abból a kötelezettségből állna, hogy világos és egyértelmű formában ki kell jelenteni, hogy az egyes szolgáltatók felelnek a szolgáltatások hibátlan teljesítéséért.

7. választási lehetőség – Az irányelv korszerűsítése, amely így az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagokra és a „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formákra is kiterjed.

Ez az opció magába foglalja az 5. és 6. választási lehetőséget, ugyanakkor az utazási csomagokkal azonos kötelezettségeket alkalmaz a „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formákra.

8. választási lehetőség – „Utazási irányelv”

Ez a választási lehetőség magába foglalja a 7. választási lehetőséget, valamint a hatály kiterjesztését az önálló utazási szolgáltatásokra, például a gépjárműkölcsönzésre, a szállásadásra vagy a légi járatokra, és főszabályként azonos szabályozást tartalmaz valamennyi utazási szolgáltatás esetében, függetlenül attól, hogy azok egy utazási csomag részét képezik-e vagy sem.

A hatásvizsgálat arra következtetésre jut, hogy a körvonalazott problémákat az e javaslat alapját képező 6. választási lehetőség oldja meg a legmegfelelőbbben.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

3.1. A javaslat összefoglalása

A javasolt irányelv beemeli a hatály alá az online utazási csomagokat és az igény szerint összeállított utazási formákat, ezáltal pontosítja és korszerűsíti az utazók számára biztosított védelem körét, amikor azok szervezett utazási szolgáltatásokat vásárolnak ugyanazon utazás vagy üdülés keretén belül.

A javaslat biztosítja, hogy az utazók megfelelőbb tájékoztatást kapjanak az általuk megvásárolt szolgáltatásokról, és egyértelmű jogorvoslatokat biztosít számukra, amennyiben valami kedvezőtlenül alakul.

A javaslat ugyanakkor a jogi széttagoltság csökkentése és a fizetésképtelenséggel szembeni védelem kölcsönös elismerésének javítása révén minimálisra csökkenti a határon átnyúló kereskedelem előtt álló akadályokat, továbbá mérsékli a több országra kiterjedő tevékenységet folytatni kívánó kereskedők megfelelési költségeit, valamint egyenlő versenyfeltételeket biztosít az utazási piacon.

3.2. Jogonalap

A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikkén alapul.

Az Unión belül nagymértékben egységes szabályokat állapít meg az utazási csomagok és az igény szerint összeállított utazási formák terén, biztonságot teremtve a kereskedők és az utazók számára jogaik és kötelezettségeik tartalma tekintetében, függetlenül attól, hogy melyik nemzeti jog alkalmazandó a szerződésre. Ennek révén megszünteti a határon átnyúló ügyletek szükségtelen költségeit, és nagyobb választási lehetőséget biztosít a fogyasztóknak.

Az EUMSZ 114. cikkének (3) bekezdésével összhangban, a javaslat magas szintű fogyasztóvédelmet garantál azáltal, hogy a 90/314/EGK irányelvhez képest fenntartja vagy javítja a fogyasztók védelmének szintjét.

3.3. A szubszidiaritás elve

A javaslat megfelel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének.

A koordinálatlanul eljáró tagállamok nem lennének képesek megfelelően megvalósítani a belső piac működésének javítására irányuló célkitűzést oly módon, hogy megszüntetik a tagállamok jogszabályai közötti eltéréseket, valamint jobb hozzáférést tesznek lehetővé a fogyasztók számára a más tagállamokból érkező szolgáltatásokhoz.

Ezért az Unió van a legkedvezőbb helyzetben ahhoz, hogy a nemzeti szabályokat közelítő jogalkotási aktus révén kezelje a feltárt problémákat.

3.4. Az arányosság elve

A javaslat megfelel az EUSZ 5. cikkében meghatározott arányosság elvének.

A 90/314/EGK irányelvhez hasonlóan nem terjed ki az utazási jog minden vonatkozására, hanem csupán az utazási csomagok és egyéb szervezett utazási szolgáltatások bizonyos aspektusaira, amennyiben úgy tűnik, hogy szükség van az Unió koordinált fellépésére. Például a javaslat nem ütközik a tagállamok általános szerződési jogával, valamint felhatalmazási és engedélyezési szabályozásával.

A hatásvizsgálat szerint jogilag nem kötelező aktusok, mint például ajánlások, iránymutatások vagy önszabályozás, nem képesek elérni a fenti célkitűzéseket.

Egy irányelv koherens jog- és kötelezettségrendszer biztosít, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a tagállamok beépítsék ezeket a szabályokat nemzeti szerződési jogukba.

Továbbá lehetőséget biztosít a tagállamoknak arra, hogy a legmegfelelőbb átültetési eszközöket válasszák, az irányelv szabályainak megsértése esetén pedig a szükséges szankciókat alkalmazzák. A javaslat egyes területeken lehetőséget nyújt a tagállamoknak arra, hogy szigorúbb szabályokat állapítsanak meg.

3.5. Az alapvető jogokra gyakorolt hatás

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatékony végrehajtására irányuló stratégiának¹² megfelelően a Bizottság biztosította, hogy a javaslat összhangban álljon a Chartában foglalt jogokkal, és tovább javítsa azok érvényesülését. A javaslat mindenekelőtt tiszteletben tarja a Charta 16. cikkébe foglalt vállalkozás szabadságát, ugyanakkor a Charta 38. cikkének megfelelően magas szintű fogyasztóvédelmet biztosít.

3.6. Felülvizsgálati záradék

A javaslat arra kötelezi a Bizottságot, hogy legkésőbb öt évvel annak hatálybalépését követően terjesszen elő jelentést az irányelv alkalmazásáról, és nyújtsa be ezt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, szükség esetén jogalkotási javaslatok kíséretében.

3.7. Európai Gazdasági Térség

A javasolt irányelv érinti az Európai Gazdasági Térséget, ezért arra is ki kell terjeszteni.

¹² A Bizottság közleménye COM(2010) 573, 2010.10.19.

3.8. Magyarázó dokumentumok

Figyelemmel a javaslat bonyolultságára, valamint arra, hogy a tagállamok különféle képpen ültették át a 90/134/EGK irányelvet, a Bizottság indokoltnak tartja olyan dokumentumok megküldését, amelyek elmagyarázzák ezen irányelv alkotóelemeinek és a nemzeti átültető estközők megfelelő részeinek kapcsolódását.

4. A JAVASLAT MAGYARÁZATA

A javaslat 29 cikkből és két mellékletből áll (a 90/314/EGK irányelv cikkei és a javaslat cikkei közötti megfeleléseket bemutató táblázat, valamint a pénzügyi kimutatás).

4.1. Tárgy, hatály és fogalommeghatározások (1–3. cikk)

Az 1. cikk az irányelv tárgyát határozza meg. Az „utazási csomag” és az „igény szerint összeállított utazási formák” 3. cikkbe foglalt meghatározásával összefüggésben, a 2. cikk megállapítja a javaslat hatályát, figyelembe véve az utazási szolgáltatások kombinálásának különféle lehetőségeit.

Annak alapján, hogy az utazási szolgáltatásokat milyen módon mutatják be az utazó számára, a 3. cikk (2) bekezdésébe foglalt alternatív kritériumok valamelyikének megfelelő kombinációk utazási csomagnak tekintendők, és érvényesülnek ennek jogi következményei a tájékoztatási követelmények, a felelősség és a fizetéseképtelenséggel szembeni védelem vonatkozásában.

„Igény szerint összeállított utazási formákként” határozzuk meg azokat a kombinációkat, amelyek esetén a közvetítők kapcsolt foglalási folyamatok révén célzottan megkönnyítik további utazási szolgáltatások vásárlását, illetve amelyek esetén az utazó egyedi szolgáltatókkal köt szerződést, amennyiben az utazási csomagokat meghatározó jellemzők (pl.: inkluzív vagy teljes ár) nem valósulnak meg. Azok a közvetítők, akik üzleti tevékenységük keretében elősegítik „igény szerint összeállított utazási formák” vásárlását, kötelesek világosan elmagyarázni az utazóknak, hogy kizárólag az egyedi szolgáltatók felelősek az érintett utazási szolgáltatás teljesítéséért. Továbbá annak érdekében, hogy az utasok jogaira vonatkozó szabályokból és az általános fogyasztóvédelmi joganyagból származó védelem mellett a fentiek révén bizonyos szintű további, az egész Unióra kiterjedő védelmet biztosítsanak a több utazási szolgáltatást vásárló utazók számára, helyénvaló előírni, hogy e közvetítőknek gondoskodniuk kell arról, hogy saját fizetéseképtelenségük vagy bármelyik szolgáltató fizetéseképtelensége esetén a befizetett összeget visszatérítsék az utazók számára, és adott esetben hazaszállítsák őket.

Ugyanis nem célszerű azonos szintű védelmet biztosítani az üzleti utazók számára, akiknek az utazására a munkáltatójuk és szakosított utazásszervezők között megkötött keretszerződés alapján kerül sor. Az utóbbiak gyakran az ezen irányelvből eredő védelemhez hasonló szintű védelmet kínálnak a vállalkozások közötti kapcsolatokban (az úgynevezett szervezett üzleti utazás), az ilyen utazási formákat tehát ki kell zárni az irányelv hatálya alól.

A hatály többi korlátozását fenntartottuk, ideértve az úgynevezett alkalmi utazási csomagokat is.

A 3. cikk az „utazási csomagok” és az „igény szerint összeállított utazási formák” mellett az irányelv más alapvető fogalmain is meghatározza, többek között az „utazó”, a „szervező”, a „közvetítő”, valamint az „elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények” fogalmát. A „szervező” fogalmát úgy határoztuk meg, mint olyan kereskedőt, akik közvetlenül vagy másik kereskedő közbeiktatásával/másik kereskedővel együtt utazási csomagokat értékesít/kínál értékesítésre. A szervező felel az utazási csomag teljesítéséért (11. és 12. cikk), az utazónak való

segítségnyújtásért (14. cikk), valamint a fizetéseképtelenséggel szembeni védelem biztosításáért (15. cikk). A közvetítők és a szervezők egyaránt felelnek a szerződéskötést megelőző tájékoztatásért (4. cikk). A közvetítők felelnek a foglalási hibákért (19. cikk). Az igény szerint összeállított utazási forrnák megvásárlását elősegítő közvetítők kötelesek biztosítani a fizetéseképtelenséggel szembeni védelmet (15. cikk).

4.2. Tájékoztatási kötelezettségek, az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötése és tartalma (4–6. cikk).

A 4. cikk felsorolja azokat a konkrét információkat, amelyeket a szervezőknek, és adott esetben a közvetítőknek a szerződés megkötését megelőzően közölniük kell az utazási csomagot megvásárolni kívánó utazókkal. E követelmények az egyéb vonatkozó irányelvek és rendeletek alapján fennálló tájékoztatási követelmények mellett alkalmazandók.

Az 5. cikk szabályozza az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötését.

A 6. cikk tartalmazza a szerződés tartalmára és bemutatására vagy megerősítésére, valamint az utazási csomag megkezdése előtt szolgáltatandó dokumentumokra és információkra vonatkozó rendelkezéseket.

4.3. A szerződés megváltoztatása az utazási csomag megkezdése előtt (7–10. cikk)

A 90/314/EGK irányelv 4. cikkének (3) bekezdéséhez hasonlóan, a 7. cikk megállapítja azokat a feltételeket, amelyekkel az utazó gyakorolhatja azt a jogát, hogy az utazási csomagot átruházza egy másik személyre.

Abból az elvből kiindulva, hogy az elfogadott ár kötelező érvényű, a 8. cikk meghatározza az árváltozás lehetőségére és következményeire vonatkozó szabályokat, tekintve hogy az utazási csomagra vonatkozó szerződéseket gyakran hosszú időre előre megkötik. E szabályok ugyanazokra az elvekre épülnek, mint a 90/314/EGK irányelv 4. cikkének (4)–(6) bekezdése.

A 8. cikk (2) bekezdése fenntartja az üzemanyag- és adókötségek, valamint az átváltási árfolyamok változása miatti áremelés jogát, azonban a 90/314/EGK irányelvhez képest pontosítja annak feltételeit. Ha egy szervező fenntartja az áremelés jogát, mostantól köteles árcsökkentéseket is biztosítani az utazók számára. Az árak nem emelhetők fel az utazási csomag árának 10 %-ánál nagyobb mértékben.

Az árváltozásoktól eltérő változtatások tekintetében eltérő szabályokat határoztunk meg a nem jelentős (a 9. cikk (1) bekezdése) és a jelentős (a 9. cikk (2) és (3) bekezdése) változtatások esetében.

A 90/314/EGK irányelvhez képest a 10. cikk további elállási jogot biztosít az utazóknak az utazási csomag megkezdését megelőzően. Az utazóknak az a jogosultsága, hogy megfelelő kártérítés mellett elállhatnak a szerződéstől (a 10. cikk (1) bekezdése) megfelel a tagállamokban található szabályoknak és gyakorlatoknak. A 10. cikk (2) bekezdése biztosítja az utazóknak azt a jogot, hogy elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények esetén kártérítés nélkül elállhassanak a szerződéstől.

4.4. Az utazási csomag teljesítése (11–14. cikk)

Ezek a cikkek tartalmazzák a szervezőnek az utazási csomag teljesítésével kapcsolatos felelősségére (11–13. cikk), valamint az utazónak való segítségnyújtási kötelezettségre (14. cikk) vonatkozó szabályokat.

A 90/314/EGK irányelvvel ellentétben, kizárólag a szervező felel az utazási csomag teljesítéséért. Ennek célja a költségek megkettőződésének és a pereskedésnek az elkerülése. Ugyanakkor az egységes felelősségi szabályok megkönnyítik majd a szervezők és a közvetítők határon átnyúló ügyleteit.

A 11. és a 12. cikk írja elő az utazó rendelkezésére álló jogorvoslatokat nem szerződészerű teljesítés esetén, ideértve a teljesítés elmaradását és a szolgáltatások nem megfelelő teljesítését. E szabályok ugyanazokra az elvekre épülnek, mint a 90/314/EGK irányelv 5. és 6. cikke, azonban módszeresebben kerülnek bemutatásra azáltal, hogy bizonyos pontosításokat nyújtunk és megszüntetünk egyes joghézagokat.

A 11. cikk állapítja meg a nem szerződészerű teljesítés orvoslásának kötelezettségét, továbbá megfelelő alternatív formát biztosít az utazási csomag folytatására abban az esetben, ha a szolgáltatások jelentős része nem biztosítható a szerződésben elfogadott formában. Egyértelművé teszi, hogy az utóbbi kötelezettség akkor is alkalmazandó, ha az utazó számára nem biztosítják a megállapodásnak megfelelően a kiinduló helyre való visszatérést. Mindazonáltal, amennyiben elkerülhetetlen, különleges körülmények fennállása miatt nem biztosítható az utazó időben való visszatérése, a szervező – a 261/2004/EK rendelet javasolt módosításának megfelelően – éjszakánként 100 EUR összeghatárig és utazónként három éjszakára köteles fedezni a további tartózkodás költségét.

A 12. cikk előírásokat tartalmaz a nem szerződészerű teljesítéshez, valamint a rosszabb minőségű utazási csomagot eredményező alternatív formához kapcsolódó árcsökkentésre és a kártérítésre vonatkozóan. A Bíróság C-168/00. sz. Simon Leitner ügyben hozott határozatával összhangban a (2) bekezdés azt is kimondja, hogy nem vagyoni kárért is jár kártérítés. A (4) bekezdés a más jogalapokra épülő kártérítéshez fűződő kapcsolatot szabályozza.

Mivel sok utazó számára az a közvetítő jelenti az első kapcsolattartó pontot, amelynél lefoglalta az utazási csomagot, a 13. cikk előírja, hogy az utazók üzeneteikkel, panaszaikkal vagy igényeikkel a közvetítőhöz is fordulhatnak, és e közlések kézhezvétele döntő fontosságú a határidők vagy elévülési idők szempontjából.

A 14. cikk értelmében a szervezők kötelesek segítséget nyújtani a nehézséggel küzdő utazóknak.

4.5. A fizetéseképtelenséggel szembeni védelem (15. és 16. cikk)

A 90/314/EGK irányelv olyan általános kötelezettséget hozott létre a „szervező és/vagy közvetítő” részére, hogy nyújtson védelmet a fizetéseképtelenséggel szemben, továbbá hogy fizetéseképtelenség esetén biztosítsa az utasok hazaszállítását és a befizetett összegek visszafizetését. A tagállamok által választott eltérő jogi megoldások miatt ez gyakran a szervezők és közvetítők költségeinek megkettőződéséhez vezetett. E javaslat 15. cikke szerint e kötelezettség kizárólag azokra a szervezőkre és közvetítőkre vonatkozik, akik elősegítik az „igény szerint összeállított utazási formák” megvásárlását. Ugyanakkor konkrétabb kritériumokat állapít meg az előírt védelem hatékonysága és alkalmazási területe tekintetében.

A több országra kiterjedő ügyletek elősegítése érdekében a 16. cikk (1) bekezdése kifejezetten előírja a szervező/érintett közvetítő letelepedésének helye szerinti tagállam joga szerint biztosított, fizetéseképtelenséggel szembeni védelem kölcsönös elismerését. Az igazgatási együttműködés érdekében a 16. cikk központi kapcsolattartó pontok kijelölésére kötelezi a tagállamokat.

4.6. Az igény szerint összeállított utazási formákra vonatkozó tájékoztatási követelmények (17. cikk)

Annak érdekében, hogy jogbiztonságot és átláthatóságot biztosítsanak a felek számára, az igény szerint összeállított utazási formákat kínáló közvetítőknek világos és egyértelmű formában el kell magyarázniuk az utazók számára, hogy kizárólag az érintett szolgáltatók felelnek a szolgáltatások teljesítésért, továbbá hogy az utazók nem élvezik a szervezett utazók számára biztosított uniós jogosultságokat, a befizetett összegek visszafizetéséhez és adott

esetben a hazaszállításhoz való jogosultság kivételével, abban az esetben, ha maga a közvetítő vagy valamelyik szolgáltató fizetéseképtelenné válik.

4.7. Általános rendelkezések (18–26. cikk)

A 18. cikk foglalja magába az olyan utazási csomagokra vonatkozó különös szabályokat, amelyek szervezője az EGT területén kívül telepedett le.

A 19. cikk értelmében a csomagok és az igény szerint összeállított utazási formák foglalásában részt vevő közvetítők felelősek a foglalási hibákért.

A 20. cikk világossá teszi, hogy ez az irányelv nem érinti a szervezőknek azt a jogát, hogy harmadik felekkel szemben jogorvoslatot igényeljenek.

A 21. cikk megerősíti az irányelv kötelező jellegét.

A jogérvényesítésről szóló 22. cikk az uniós fogyasztói jog szabványrendeletéről szóló 2005/29/EK irányelv 22. cikkének megfelelően fogalmaz.

A 23. cikk az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések megsértésére vonatkozó szankciókról szóló szabványrendeletéről szóló 2011/83/EU irányelv 23. cikkének megfelelően fogalmaz. Hasonló előírások találhatók a fogyasztók jogairól szóló irányelvben (2011/83/EU), valamint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvben (2005/29/EK).

A 24. cikk arra kötelezi a Bizottságot, hogy nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv alkalmazásáról.

A 25. cikk (2) bekezdése módosítja a fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelvet annak érdekében, hogy az említett irányelvet maradéktalanul alkalmazni lehessen az igény szerint összeállított utazási formákra, valamint hogy egyes általános fogyasztói jogok az utazási csomagokra is vonatkozzanak.

4.8. Záró rendelkezések (27–29. cikk)

A 26. cikk hatályon kívül helyezi a 90/314/EGK irányelvet. A 27. cikk az átültetéséről szóló szabványrendeletéről szóló 2011/83/EU irányelv 27. cikkének megfelelően fogalmaz. A 28. és a 29. cikk szabványrendeletéről szóló 2011/83/EU irányelv 28. és 29. cikkének megfelelően fogalmaz.

5. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak az uniós költségvetést érintő vonzatai rendkívül korlátozottak. Egyedül az ezen irányelv alkalmazásáról szóló jelentés elkészítésével kapcsolatosan jelentkeznek operatív költségek, amelyek a külső vállalkozó előkészítő tevékenységére vonatkoznak, vagyis a Jogok és Polgárság program keretén belüli 0,2 millió EUR operatív előirányzatnak, valamint az irányelv elfogadását követő hét év folyamán mintegy 0,184 millió EUR igazgatási kiadásnak felelnek meg. Ezt a kiadást belső átcsoportosítással fedezik, és nem jár a pénzeszközök növelésével.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az utazási csomagokról és az igény szerint összeállított utazási formákról, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére, tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően, tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹³,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹⁴,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) a szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv¹⁵ több fontos fogyasztói jogot állapít meg az utazási csomagokra vonatkozóan, különös tekintettel a tájékoztatási kötelezettségekre, a kereskedőknek a csomag teljesítésével kapcsolatos felelősségére, valamint a szervező vagy közvetítő fizetéseképtelenségével szembeni védelemre. Mindazonáltal a jogi keretet hozzá kell igazítani a piaci viszonyokhoz annak érdekében, hogy megfelelőbbé tegyék azt a belső piac számára, továbbá hogy megszüntessék a kétértelmű szabályokat és a jöghézagokat.
- (2) Az idegenforgalom fontos szerepet játszik az Unió gazdaságaiban, és a csomagok jelentős arányt képviselnek ezen a piacon. Az utazási piac komoly átalakuláson ment keresztül a 90/314/EGK irányelv elfogadása óta. A hagyományos forgalmazási csatornák mellett az internet egyre fontosabb eszközt jelent az utazási szolgáltatások kínálatára. Az utazási szolgáltatásokat nem csupán a hagyományos utazási csomagok formájában állítják össze, hanem gyakran igény szerint is. Az ilyen utazási termékek nagy része vagy a szürke zónába tartozik, vagy egyértelműen kívül esik a 90/314/EGK irányelv hatályán. Ez az irányelv arra irányul, hogy az említett fejleményeknek megfelelően kiigazítsa a védelem alkalmazási területét, növelje az átláthatóságot, valamint erősítse az utazók és a kereskedők jogbiztonságát.
- (3) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) 169. cikke előírja, hogy az Uniónak a Szerződés 114. cikke alapján elfogadott intézkedésekkel hozzá kell járulnia a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosításához.

¹³ HL C [...], [...], [...] o.

¹⁴ HL C [...], [...], [...] o.

¹⁵ HL L 158., 1990.6.23., 59. o.

- (4) A 90/314/EGK irányelv tág mérlegelési jogkört biztosít a tagállamoknak az átültetés tekintetében; ezért továbbra is jelentős eltérések mutatkoznak a tagállamok jogszabályai között. A jogi széttagoltság magasabb költségeket okoz a vállalkozásoknak, és akadályokat támaszt azok előtt, amelyek több országban kívánnak tevékenykedni, így korlátozza a fogyasztók rendelkezésére álló választási lehetőségeket.
- (5) A Szerződés 26. cikke (2) bekezdésével összhangban a belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben biztosított az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása. A valódi fogyasztói belső piac megteremtése érdekében össze kell hangolni az utazási csomagokra és az igény szerint összeállított utazási formákra vonatkozó szerződések egyes elemeit, helyes egyensúlyt alakítva ki a magas szintű fogyasztóvédelem, valamint a vállalkozások versenyképessége között.
- (6) Jelenleg nem teljes mértékben használják ki az utazási csomagok uniós piacának határon átnyúló lehetőségeit. Az utazók védelmére vonatkozó különböző tagállami szabályok eltérései visszatartják az egyik tagállamban élő utazókat attól, hogy egy másik tagállamban vásároljanak utazási csomagokat és igény szerint összeállított utazási formákat, valamint hasonlóképpen visszatartják az egyik tagállam szervezőit és közvetítőit attól, hogy egy másik tagállamban értékesítsék ezeket a szolgáltatásokat. Annak érdekében, hogy a fogyasztók és a vállalkozások maradéktalanul kihasználhassák a belső piac előnyeit, miközben magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítanak az egész Unióban, szükség van a tagállamok utazási csomagokról és igény szerint összeállított utazási formákról szóló jogszabályainak további közelítésére.
- (7) Az utazási csomagokat vásárló utazók többsége az uniós fogyasztói jog értelmében vett fogyasztó. Ugyanakkor nem minden esetben könnyű különbséget tenni a fogyasztók, valamint a kisvállalkozások azon képviselői, illetve olyan szakemberek között, akik a fogyasztókéval azonos foglalkozási csatornákat használnak a vállalkozásukkal vagy szakmai tevékenységükkel kapcsolatos utazások foglálásához. Az ilyen utazók gyakran hasonló szintű védelmet igényelnek. Ezzel szemben a nagyobb vállalatok vagy szervezetek gyakorta olyan utazási formákat rendelnek meg alkalmazottaik számára, amelyek az üzleti utazások szervezésére szakosodott vállalatokkal kötött keretszerződéseken alapulnak. Az utóbbi típusú utazási formák nem teszik szükségessé a fogyasztók számára kialakított védelmi szintet. Ezért ez az irányelv kizárólag abban az esetben alkalmazandó az üzleti utazókra, amennyiben nem keretszerződésen alapuló utazási formát választanak. Annak érdekében, hogy elkerüljék az egyéb fogyasztóvédelmi irányelvekbe foglalt „fogyasztó” fogalmával való összetévesztést, az e rendelet alapján védelemben részesülő személyeket „utazóként” kell említeni.
- (8) Mivel az utazási szolgáltatások számos különféle módon állíthatók össze, célszerű csomagnak tekinteni az utazási szolgáltatások valamennyi olyan összeállítását, amely rendelkezik az utazók által szokásosan a csomagokhoz társított jellemzőkkel, különösen azzal, hogy a különálló utazási szolgáltatásokat egyetlen utazási termékben egyesíti, amelynek megfelelő teljesítéséért a szervező felelősséget vállal. Az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlata értelmében¹⁶, különbséget kell tenni aszerint, hogy az utazási szolgáltatások összeállítására az utazóval való bármely kapcsolatfelvételt megelőzően vagy az utazó kérésének, illetve választásának

¹⁶ Lásd a C-400/00. sz. *Club Tour, Viagens e Turismo SA kontra Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido és Club Med Viagens Ld* ügyben hozott ítéletet (EBHT 2002., I-04051. o.).

megfelelően kerül-e sor. Azonos elvek alkalmazandók, függetlenül attól, hogy a foglalást utazási iroda segítségével vagy az interneten intézték.

- (9) Az átláthatóság érdekében a csomagokat el kell különíteni az igény szerint összeállított utazási formáktól, amelyek esetében az utazók az interneten vagy utazási iroda segítségével állítanak össze utazási szolgáltatásokat, és így az utazó különböző utazási szolgáltatókkal köt szerződést, ideértve azokat a kapcsolt foglalási folyamatokat, amelyek nem tartalmazzák az említett jellemzőket, továbbá amelyek vonatkozásában nem volna helyénvaló a csomagokra vonatkozó valamennyi kötelezettség alkalmazása.
- (10) A piaci fejlemények fényében célszerű alaposabban meghatározni a csomagokat olyan alternatív kritériumok alapján, amelyek főként az utazási szolgáltatások bemutatásának és megvásárlásának módjával kapcsolatosak, továbbá amennyiben az utazók ésszerűen várhatják azt, hogy az irányelv révén védelemben részesüljenek. Ez a helyzet például akkor, ha egy egységes értékesítési pontról indított azonos foglalási folyamat keretében különböző utazási szolgáltatásokat vásárolnak ugyanazon utazás vagy üdülés esetében, vagy amennyiben e szolgáltatásokat inkluzív vagy teljes áron kínálják vagy számítják fel. Az utazási szolgáltatások akkor tekinthetők azonos foglalási folyamat keretében vásároltnak, ha a kiválasztásukra azt megelőzően kerül sor, hogy az utazó hozzájárul a fizetéshez.
- (11) Ugyanakkor az igény szerint összeállított utazási formákat el kell különíteni azoktól az utazási szolgáltatásoktól, amelyeket az utazó egymástól függetlenül, gyakorta eltérő időpontban foglal le, még abban az esetben is, ha ugyanazon utazás vagy üdülés céljából teszi ezt. Az interneten elérhető igény szerint összeállított utazási formákat meg kell különböztetni azoktól a linkektől, amelyek pusztán általános tájékoztatást adnak az utazóknak a további utazási szolgáltatásokról, például amikor egy szálloda vagy egy esemény szervezője a weboldalán – az esetleges foglalástól függetlenül – feltünteti a helyszínre történő szállítási szolgáltatásokat kínáló piaci szereplőket, vagy amennyiben sütiket (*cookies*) vagy metaadatokat alkalmaznak arra, hogy reklámokat helyezzenek el a weboldalakon.
- (12) Légi közlekedési szolgáltatás egyedüli közlekedési szolgáltatásként, önállóan történő megvásárlása nem minősül sem utazási csomagnak, sem igény szerint összeállított utazási formának.
- (13) Különös szabályokat kell megállapítani azon hagyományos és internetes közvetítők esetében, amelyek a saját értékesítési pontjukon tett egyetlen látogatás vagy kapcsolatfelvétel során nyújtanak segítséget különálló szerződések megkötéséhez az egyedül szolgáltatókkal, valamint az olyan internetes közvetítők esetében, amelyek kapcsolt online foglalási folyamatok révén – legkésőbb az első szolgáltatás foglalásának visszaigazolását követően – elősegítik további utazási szolgáltatások más kereskedőktől való célzott megvásárlását. Az említett szabályok alkalmazandók például, amennyiben az első utazási szolgáltatás – mint például egy repülőút vagy vasúti utazás – visszaigazolása mellett a fogyasztó felkérést kap a kiválasztott utazási célállomáson hozzáférhető további utazási szolgáltatások (például szállodai szállás) lefoglalására, és megkapja a másik szolgáltató vagy közvetítő foglalási oldalára vezető linket. Bár az említett utazási formák ezen irányelv értelmében nem minősülnek csomagnak, mivel nem téveszthetők össze azzal, amikor egyetlen szervező vállal felelősséget az utazási szolgáltatásokért, az ilyen igény szerint összeállított utazási formák olyan alternatív üzleti modellt jelentenek, amelyek gyakran szoros versenyben állnak a csomagokkal.

- (14) A tisztességes verseny és a fogyasztók védelme érdekében, az igény szerint összeállított utazási formákra is vonatkoznia kell az olyan igazolás nyújtásával kapcsolatos kötelezettségnek, hogy fizetéseképtelenség esetén kellő biztosíték áll rendelkezésre a befizetett összegek visszafizetésére és az utazók hazaszállítására.
- (15) Annak érdekében, hogy nagyobb átláthatóságot biztosítsanak az utazók számára, és lehetővé tegyék számukra, hogy tájékozott döntéseket hozzanak a kínálatban szereplő, különböző típusú utazási formákról, helyénvaló előírni a kereskedők számára, hogy egyértelműen nyilatkozzanak az utazási forma jellegéről, és tájékoztassák az utazókat a jogaikról. A forgalmazott utazási termék jogi természetére vonatkozó kereskedői nyilatkozatnak meg kell felelnie az érintett termék valódi jogi természetének. A jogérvényesítő hatóságoknak közbe kell lépniük, amennyiben a kereskedők nem nyújtanak pontos tájékoztatást az utazók számára.
- (16) Kizárólag a különböző utazási szolgáltatások – mint például szállás, buszos, vasúti, vízi vagy légi utasszállítás, valamint gépjárműkölcsonzés – kombinációja vehető figyelembe a csomag vagy az igény szerint összeállított utazási forma meghatározása céljából. A tartózkodási célú szállásadás – a hosszú távú nyelvtanfolyamokat is beleértve – ezen irányelv értelmében nem tekinthető szállásadásnak.
- (17) Azok az egyéb idegenforgalmi szolgáltatások – mint például a koncertekre, sporteseményekre, kirándulásokra vagy élményparkokba szóló jegyek – amelyek utasszállítással, szállásadással és/vagy gépjárműkölcsonzéssel kapcsolódnak össze, úgy tekinthetők, mint amelyek csomagot vagy igény szerinti utazási formát alkothatnak. Mindazonáltal az ilyen csomagok kizárólag akkor tartozhatnak ezen irányelv hatálya alá, ha a vonatkozó idegenforgalmi szolgáltatás alkotja a csomag jelentős hányadát. Általában véve akkor tekintendő úgy, hogy az idegenforgalmi szolgáltatás alkotja a csomag jelentős hányadát, ha a teljes vételár több mint 20 %-át teszi ki, vagy az utazás, illetve üdülés alapvető elemét képezi. A kiegészítő szolgáltatások – mint például az utazási biztosítás, a csomagszállítás, a szállásadás részeként biztosított étkezés és takarítás – nem tekinthetők önálló idegenforgalmi szolgáltatásnak.
- (18) Tisztázni kell továbbá, hogy csomagnak minősülnek az olyan szerződések, amelyek révén a kereskedő feljogosítja az utazót arra, hogy a szerződés megkötését követően válasszon különböző típusú, válogatott utazási szolgáltatások között (mint például az élményajándék-csomag). Ezen felül csomagnak kell tekinteni az utazási szolgáltatásokból álló összeállítást, amennyiben az utazó nevét, illetve a foglalás elvégzéséhez szükséges adatait legkésőbb az első szolgáltatás foglalásának visszaigazolását követően továbbították a kereskedők között. A foglalás elvégzéséhez szükséges adatok a hitelkártya adatokat vagy a fizetéshez szükséges egyéb szükséges információkat jelentik. Másrészt nem elegendő az olyan adatok pusztá továbbítása, mint például az utazás célállomása vagy az utazási idők.
- (19) Mivel rövid távú utak esetén kevésbé kell védelemben részesíteni az utazókat, továbbá annak elkerülése érdekében, hogy szükségtelen terheket rójanak a kereskedőkre, a 24 óránál rövidebb utakat, valamint a szállásadást nem tartalmazó, alkalmilag összeállított csomagokat ki kell zárni ezen irányelv hatálya alól.
- (20) Az utazási csomagoknak az a legfontosabb jellemzője, hogy legalább egy kereskedő szervezőként felel a csomag egészének megfelelő teljesítéséért. Ezért egy kereskedő – általában hagyományos vagy internetes utazási iroda – kizárólag azokban az esetekben járhat el pusztán közvetítőként és mentesülhet a szervezőként viselendő felelősség alól, ha egy másik kereskedő jár el a csomag szervezőjeként. Az, hogy egy kereskedő

egy adott csomag szervezőjének minősül-e, az ezen irányelv meghatározása szerinti csomag létrehozatalában való részvételétől függ, nem pedig attól, hogy milyen megnevezés alatt végzi üzleti tevékenységét. Amennyiben két vagy több kereskedő is megfelel egy olyan kritériumnak, amelynek alapján az utazási szolgáltatások összeállítása csomagot alkot, és az említett kereskedők nem tájékoztatták az utazót arról, hogy melyikük a csomag szervezője, akkor valamennyi érintett kereskedőt szervezőnek kell tekinteni.

- (21) A csomagok vonatkozásában a közvetítők a szervezőkkel együtt felelnek a szerződést megelőző tájékoztatás-nyújtásért. Ugyanakkor világossá kell tenni, hogy felelősek a foglalási hibákért. Annak érdekében, hogy – különösen a több országra kiterjedő esetekben – megkönnyítsék a kommunikációt, az utazóknak jogosultnak kell lenniük arra, hogy azon a közvetítően keresztül is kapcsolatba léphessenek a szervezővel, akinél a csomagot megvásárolták.
- (22) Az utazónak a csomag megvásárlását megelőzően meg kell kapnia valamennyi szükséges információt, akár távközlő eszközök révén, akár irodában, vagy más forgalmazási eszköz útján került sor az értékesítésre. Ezen információk megadása során a kereskedőnek figyelmet kell fordítania az életkoruk vagy testi fogyatékoságuk miatt különösen kiszolgáltatott utazóknak azokra a különleges igényeire, amelyeket a kereskedő ésszerűen előre láthat.
- (23) A szervező weboldalán vagy tájékoztató füzetében, a szerződéskötést megelőző tájékoztatás részeként megadott legfontosabb információknak (például az utazási szolgáltatások fő jellemzőire vagy árára vonatkozóan) jogilag kötelezőnek kell lenniük, kivéve ha a szervező fenntartja ezen elemek módosításának jogát, és az ilyen változtatásokat világos és egyértelmű formában közölte az utazóval a szerződés megkötését megelőzően. Mindazonáltal az új kommunikációs technológiák fényében már nincs szükség arra, hogy a tájékoztató füzetekre vonatkozó különleges szabályokat állapítsanak meg, ugyanakkor helyénvaló gondoskodni arról, hogy – bizonyos körülmények fennállása esetén – a felek a jövőbeni hivatkozások számára hozzáférhető tartós adathordozó segítségével közöljék egymással a szerződés teljesítését érintő változtatásokat. Minden esetben lehetővé kell tenni az említett tájékoztatás megváltoztatását, amennyiben ahhoz a szerződés mindkét részes fele kifejezetten hozzájárul.
- (24) Az ezen irányelvben megállapított tájékoztatási kötelezettségek teljes körűek, azonban nem érintik az egyéb alkalmazandó uniós jogszabályokban¹⁷ előírt tájékoztatási követelményeket.
- (25) Figyelembe véve az utazási csomagokra vonatkozó szerződések sajátosságait, rögzíteni kell a felek jogait és kötelezettségeit a csomag megkezdése előtti és utáni időszakokra vonatkozóan, különösen a csomag nem megfelelő teljesítése vagy egyes körülmények változása esetére.
- (26) Mivel a csomagokat gyakran hosszú idővel a teljesítésük előtt vásárolják meg, előre nem látható események következhetnek be. Ezért az utazóknak bizonyos feltételekkel jogosultnak kell lenniük arra, hogy a csomagot átruházzák egy másik utazóra. Ilyen helyzetekben a szervezőnek képesnek kell lennie kiadásainak megtérítésére, például amennyiben egy alvállalkozó díjat számít fel az utazó nevének megváltoztatásáért vagy a szállítási jegy törléséért és egy új jegy kiadásáért. Az utazóknak szinten

¹⁷ Lásd a 2003/31/EK és a 2006/123/EK irányelvet, valamint az 1107/2006/EK, az 1008/2008/EK, az 1371/2007/EK, a 181/2011/EU, az 1177/2010/EU és a 2111/2005/EK rendeletet.

rendelkezniük kell azzal a lehetőséggel, hogy a csomag megkezdése előtt – megfelelő kártérítés ellenében – bármikor elállhatnak a szerződéstől, valamint jogukban áll, hogy kártérítés fizetése nélkül felmondják a szerződést, amennyiben elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények (például háború vagy természeti katasztrófa) lényeges hatást gyakorolnak a csomagra. Különösen akkor tekintendő úgy, hogy elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények állnak fenn, amennyiben megbízható és nyilvánosan hozzáférhető jelentések – például a tagállamok által kiadott ajánlások – eltanácsolják az utazókat a célállomás szerinti helyszín felkeresésétől.

- (27) Egyes konkrét helyzetekben a szervezőnek is jogosultnak kell lennie arra, hogy a csomag megkezdése előtt – kártérítés fizetése nélkül – elálljon a szerződéstől, például ha a résztvevők nem érik el a minimális létszámot, és amennyiben ezt a lehetőséget fenntartották a szerződésben.
- (28) Bizonyos esetekben lehetővé kell tenni, hogy a szervező egyoldalú változtatásokat hajtson végre az utazási csomagra vonatkozó szerződésben. Mindazonáltal az utazóknak jogosultnak kell lenniük arra, hogy elálljanak a szerződéstől, amennyiben a javasolt módosítások lényegesen megváltoztatják az utazási szolgáltatások valamelyik fő jellemzőjét. Áremelés kizárólag akkor lehetséges, ha megváltozott az utasszállításhoz használt üzemanyag költsége, a csomagban szereplő utazási szolgáltatások teljesítésében közvetlenül részt nem vevő harmadik fél által kiszabott adók vagy díjak vagy a csomagot érintő átváltási árfolyamok, továbbá ha a szerződésben kifejezetten fenntartották az ár felfelé és lefelé történő módosításának jogát. Az áremelésnek a csomag árának 10 %-ára kell korlátozódnia.
- (29) Helyénvaló konkrét szabályokat meghatározni az utazási csomagra vonatkozó szerződés nem szerződésszerű teljesítésének orvoslása tekintetében. Az utazónak jogosultnak kell lennie arra, hogy a problémát megoldják, valamint amennyiben a szerződéses szolgáltatások jelentős hányada nem biztosítható, alternatív utazási formát kell kínálni az utazó számára. Az utazónak emellett árcsökkentésre és/vagy kártérítésre is jogosultnak kell lennie. A kártérítésnek ki kell terjednie a nem vagyoni kárra is (különösen elrontott üdülés esetén), valamint indokolt esetekben azokra a kiadásokra is, amelyeket az utazó akkor viselt, amikor ő maga oldotta meg a problémát.
- (30) A következetesség biztosítása érdekében helyénvaló összehangolni ezen irányelv rendelkezéseit az utazási szolgáltatásokra vonatkozó nemzetközi egyezményekkel, valamint az utasok jogairól szóló uniós jogszabályokkal. Amennyiben a szervező felel az utazási csomagra vonatkozó szerződésbe foglalt szolgáltatások teljesítésének elmulasztásáért vagy hibás teljesítéséért, a szervezőnek képesnek kell lennie arra, hogy hivatkozzon a szolgáltatók felelősségének az alábbi nemzetközi egyezményekbe foglalt korlátozásaira: a nemzetközi légi fuvarozásra vonatkozó egyes jogszabályok egységesítéséről szóló, 1999. évi montreali egyezmény¹⁸, az 1980. évi Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF)¹⁹, valamint a tengeri utas- és

¹⁸ 2001/539/EK: A Tanács határozata (2001. április 5.) a nemzetközi légi szállítás egyes szabályainak egységesítéséről szóló egyezménynek (Montreali Egyezmény) az Európai Közösség részéről történő megkötéséről (HL L 194, 2001.7.18., 38. o.)

¹⁹ 2013/103/EU: A Tanács határozata (2011. június 16.) az Európai Uniónak az 1999. június 3-i vilnusi jegyzőkönyvvel módosított, 1980. május 9-i nemzetközi vasúti fuvarozási egyezményhez (COTIF) való csatlakozásáról szóló, az Európai Unió és a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezet közötti megállapodás aláírásáról és megkötéséről (HL L 51., 2013.2.23., 1. o.)

poggyászszállításról szóló 1974. évi athéni egyezmény²⁰. Amennyiben elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények miatt nem lehet biztosítani az utazó visszatérését a kiinduló helyre, a szervezőnek azt a kötelezettségét, hogy viselnie kell az utazónak a célállomás szerinti helyszínen való további tartózkodásának költségeit, össze kell hangolni a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²¹ módosítására irányuló bizottsági javaslattal²².

- (31) Ez az irányelv nem érinti az utazóknak azt a jogát, hogy követeléseket terjesszenek elő ezen irányelv és bármely más uniós jogszabály alapján, tehát az utazóknak továbbra is lehetőségük lesz arra, hogy követeléseket nyújtsanak be a szervező, a fuvarozó vagy bármely más felelős fél, illetve adott esetben több fél számára. Egyértelművé kell tenni, hogy a különböző jogalapokra épülő jogok nem halmozódhatnak, amennyiben azonos érdeket védenek vagy ugyanaz a céljuk. A szervező felelőssége nem sérti azt a jogot, hogy harmadik felekkel (így a szolgáltatókkal) szemben jogorvoslatot igényeljen.
- (32) Ha az utazó nehéz helyzetbe kerül az utazás vagy üdülés során, a szervező köteles gyors segítséget nyújtani számára. E segítségnyújtásnak főként az alábbiakból kell állnia: tájékoztatás-nyújtás, adott esetben olyan információkról, mint például az egészségügyi szolgáltatások, a helyi hatóságok vagy konzuli hatóságok segítségnyújtása, valamint gyakorlati segítség, például a távközlés és az alternatív utazási formák tekintetében.
- (33) A Bizottság a légitársaságok fizetésképtelensége esetén a légi utasok védelméről szóló közleményében²³ olyan intézkedéseket határozott meg, amelyek célja, hogy javítsák a légi utasok védelmét a légitársaságok fizetésképtelensége esetén, ideértve a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK rendelet²⁴, valamint a légi utasok jogairól szóló 261/2004/EK rendelet jobb érvényesítését, továbbá az iparági érdekeltek bevonását, aminek a kudarca esetén jogalkotási intézkedés is fontolóra vehető volna. Az említett közlemény az egyik alkotóelem, vagyis a légi szállítási szolgáltatások megvásárlására vonatkozik, ezért nem érinti az utazási csomagokra vonatkozó hatályos szabályokat, és nem akadályozza, hogy a jogalkotók a szervezett utazási szolgáltatások egyéb korszerű formái esetében is előírják a fizetésképtelenséggel szembeni védelmet.
- (34) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a csomagot vagy az igény szerint összeállított utazási formát megvásárló utazók teljes körű védelemben részesüljenek a szervező, az igény szerint összeállított utazási formát elősegítő közvetítő vagy bármely szolgáltató fizetésképtelenségével szemben. A szervezők vagy az igény szerint összeállított utazási formát elősegítő közvetítők letelepedésének helye szerinti tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az ilyen szervezett utazási

²⁰ 2012/22/EU: A Tanács határozata (2011. december 12.) az Európai Uniónak a tengeri utas- és poggyászszállításról szóló 1974. évi athéni egyezményhez csatolt 2002. évi jegyzőkönyvhöz – a 10. és 11. cikkei kivételével – való csatlakozásáról (HL L 8, 2012.1.12., 1.o.).

²¹ Javaslat az Európai Parlament és a Tanács rendelete a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról szóló 261/2004/EK rendeletnek, valamint a légi fuvarozók felelősségéről szóló 2027/97/EGK rendeletnek az utasok és poggyászaik légi szállítása tekintetében történő módosításáról – COM/2013/130 final.

²² HL C 46., 2004.2.14., 1. o.

²³ COM(2013) 129., 2013.3.18.

²⁴ HL L 293., 2008.10.31., 3. o.

szolgáltatásokat kínáló kereskedők biztosítékot nyújtsanak arra, hogy fizetéseképtelenség esetén visszafizetik az utazók által befizetett teljes összeget és hazaszállítják őket. Jóllehet a tagállamok megőrzik mozgásterüket a fizetéseképtelenséggel szembeni védelem biztosításának módja tekintetében, azonban gondoskodniuk kell arról, hogy a fizetéseképtelenséggel szembeni védelemre vonatkozó nemzeti szabályozás hatékony legyen, és garantálni tudja a gyors hazaszállítást és a fizetéseképtelenség által érintett valamennyi utazó befizetéseinek megtérítését. Az előírt fizetéseképtelenséggel szembeni védelemnek figyelembe kell vennie a szervező, az érintett közvetítő vagy szolgáltató tevékenységének tényleges pénzügyi kockázatát, ideértve az általuk értékesített, szervezett utazási szolgáltatások típusát, az előrelátható szezonális változásokat, valamint az előzetes befizetések mértékét, valamint azok biztosításának módját. A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében²⁵, azokban az esetekben, amikor a fizetéseképtelenséggel szembeni védelem garanciavállalás vagy biztosítási kötvény formájában nyújtható, az ilyen biztosíték nem korlátozódhat egy adott tagállamban letelepedett pénzügyi vállalkozás által kiadott tanúsítványokra.

- (35) A szolgáltatások szabad mozgásának megkönnyítése érdekében a tagállamokat kötelezni kell a letelepedés helye szerinti tagállam joga alapján biztosított, fizetéseképtelenséggel szembeni védelem elismerésére. A fizetéseképtelenséggel szembeni védelem terén zajló igazgatási együttműködés, valamint a különböző tagállamokban tevékenykedő vállalkozások felügyeletének elősegítése érdekében központi kapcsolattartó pontok kijelölésére kell kötelezni a tagállamokat.
- (36) Ami az igény szerint összeállított utazási formákat illeti, azon kötelezettség mellett, hogy biztosítani kell a fizetéseképtelenséggel szembeni védelmet, és az utazókat tájékoztatni kell arról, hogy az egyes szolgáltatók egyedül felelnek a szerződésük teljesítéséért, és az érintett szerződések az uniós fogyasztóvédelmi jog és az ágazatspecifikus uniós jogszabályok hatálya alá tartoznak.
- (37) Helyénvaló védelmet nyújtani az utazóknak olyan helyzetekben, amikor közvetítő intézi a csomag vagy az igény szerint összeállított utazási forma foglalását, és a közvetítő hibát vét a foglalási folyamat során.
- (38) Szintén helyénvaló megerősíteni, hogy a fogyasztók nem mondhatnak le az ezen irányelvből fakadóan őket megillető jogokról, továbbá hogy a szervezők vagy az igény szerint összeállított utazási formát elősegítő kereskedők nem mentesülhetnek kötelezettségeik alól, az állítva, hogy egyszerű szolgáltatóként, közvetítőként vagy bármely más minőségben járnak el.
- (39) Szükséges, hogy a tagállamok meghatározzák az ezen irányelvet átültető tagállami rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, és biztosítsák azok végrehajtását. A szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.
- (40) Ezen irányelv végrehajtása szükségessé teszi bizonyos fogyasztóvédelmi jogi aktusok kiigazítását. Tekintettel arra, hogy a fogyasztók jogairól szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁶ jelenlegi formájában nem alkalmazandó a 90/314/EGK irányelv hatálya alá tartozó szerződésekre, módosítani kell a 2011/83/EU irányelvet annak érdekében, hogy az igény szerint összeállított

²⁵ HL L 376., 2006.12.27., 36. o.

²⁶ HL L 304., 2011.11.22., 64. o.

utazási formákra is alkalmazni lehessen, továbbá hogy az említett irányelvben megállapított egyes fogyasztói jogok az utazási csomagokra is vonatkozzanak.

- (41) Ez az irányelv nem sértheti a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (Róma I.)²⁷, valamint a nem szerződési jognak az irányelv által nem szabályozott vonatkozásait. Mivel az irányelvnek az a célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez és a magas szintű fogyasztóvédelem megvalósításához, célkitűzéseit a tagállamok nem képesek elérni, és azok uniós szinten jobban megvalósíthatók. Az Unió ezért az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban az irányelv nem lépi túl a célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket.
- (42) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelembe veszi az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elveket. A javaslat mindenekelőtt tiszteletben tarja a Charta 16. cikkébe foglalt vállalkozás szabadságát, ugyanakkor a Charta 38. cikkének megfelelően magas szintű fogyasztóvédelmet biztosít az Unión belül.
- (43) A tagállamok és a Bizottság magyarázó dokumentumokról szóló 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatának megfelelően a tagállamok vállalták, hogy indokolt esetben az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot mellékelnek. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy indokolt ilyen dokumentumok átadása,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

1. cikk *Tárgy*

Az irányelv célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez és a fogyasztók magas szintű védelmének megvalósulásához azáltal, hogy az utazók és kereskedők között megkötött, az utazási csomagokról, illetőleg az igény szerint összeállított utazási formákról szóló szerződések tekintetében közelíti a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bizonyos vonatkozásait.

2. cikk *Hatály*

- (1) Ezt az irányelvet a 17. cikk kivételével a kereskedők által az utazók számára értékesíteni kívánt vagy értékesített utazási csomagokra, valamint a 4–14. cikk, a 18. cikk és a 21. cikk (1) bekezdésének kivételével az igény szerint összeállított utazási formákra kell alkalmazni.
- (2) Ez az irányelv nem alkalmazandó a következőkre:
- a) a 24 óránál rövidebb időtartamot felölelő utazási csomagok és igény szerint összeállított utazási formák, kivéve, ha ezek éjszakai szállást is tartalmaznak;

²⁷ HL L 177., 2008.7.4., 6. o.

- b) a pénzügyi szolgáltatásokra kiterjedő járulékos szerződések;
- c) az utazó munkáltatója és valamely, üzleti utakra szakosodott kereskedő között létrejött keretszerződés alapján vásárolt utazási csomagok és igény szerint összeállított utazási formák;
- d) csomagok, amelyek esetében legfeljebb egy, a 3. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett utazási szolgáltatást kombinálnak egy a 3. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett utazási szolgáltatással, amennyiben ez a szolgáltatás nem a csomag jelentős hányadát teszi ki; vagy
- e) egyetlen utazási szolgáltatásra vonatkozó, önálló szerződések.

3. cikk Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- (1) „utazási szolgáltatás”:
 - a) személyszállítás,
 - b) szállásnyújtás a lakáscélú szolgáltatás kivételével,
 - c) gépjárműkölcsonzés vagy
 - d) bármely más, a személyszállításhoz, szállásnyújtáshoz vagy gépjárműkölcsonzéshez nem kapcsolódó idegenforgalmi szolgáltatás;
- (2) „utazási csomag”: legalább két különböző típusú utazási szolgáltatás kombinációja ugyanazon utazás vagy üdülés alkalmával:
 - a) ha az érintett szolgáltatásokat egy adott kereskedő állítja össze az utazó kérésére vagy választásai alapján a valamennyi szolgáltatásra kiterjedő szerződés megkötését megelőzően; vagy
 - b) ha az érintett szolgáltatások függetlenül attól, hogy az egyes utazási szolgáltatókkal külön szerződések kerülnek megkötésre:
 - i. egyetlen értékesítési helyen, ugyanazon foglalási folyamat során kerülnek megvásárlásra,
 - ii. inkluzív ár vagy teljes ár fejében kerülnek kiajánlásra vagy kiszámlázására,
 - iii. „csomag” vagy más hasonló kifejezés használata mellett kerülnek meghirdetésre vagy értékesítésre,
 - iv. egy olyan szerződés megkötését követően kombinálják őket egymással, amely alapján a kereskedő jogot biztosít az utazónak a különböző típusú utazási szolgáltatások közötti választásra, vagy
 - v. különböző kereskedőktől kerülnek megvásárlásra egymáshoz kapcsolódó, online foglalási folyamatok keretében, amelyek során a foglalási ügylet lezárásához szükséges utasnév vagy egyéb adat legkésőbb az elsőként foglalt szolgáltatás visszaigazololásának időpontjában továbbításra kerül a kereskedők között;

- (3) „az utazási csomagra vonatkozó szerződés”: a csomag egészére vonatkozó szerződés, vagy ha a csomag nyújtására különböző szerződések alapján kerül sor, valamennyi olyan szerződés, amely a csomagban foglalt szolgáltatásokra vonatkozik;
- (4) „az utazási csomag megkezdése”: az utazási csomag teljesítésének kezdő időpontja;
- (5) „igény szerint összeállított utazási forma”: legalább két különböző típusú utazási szolgáltatás kombinációja ugyanazon utazás vagy üdülés alkalmával, amely nem alkot utazási csomagot, hanem az egyes utazási szolgáltatókkal külön szerződések megkötését eredményezi, amennyiben az egyes utazási szolgáltatások összeállítására közvetítő segítségével kerül sor:
- a) az értékesítési hely egyetlen alkalommal történő felkeresése vagy az értékesítési hellyel történő egyetlen kapcsolatfelvétel alkalmával végrehajtott különálló foglalási folyamatok során; vagy
 - b) más kereskedő által kínált kiegészítő utazási szolgáltatások célzott, legkésőbb az első utazási szolgáltatás foglalása visszaigazolásának időpontjában történő, egymáshoz kapcsolódó online foglalási folyamatok során történő megvásárlása révén;
- (6) „utazó”: minden olyan személy, akinek szándékában áll egy ezen irányelv hatálya alá tartozó szerződés megkötése, vagy egy ilyen szerződés alapján utazásra jogosult, ideértve az üzleti úton résztvevő utazókat, amennyiben nem üzleti utak szervezésére specializálódott kereskedővel kötött keretszerződés alapján utaznak;
- (7) „kereskedő”: bármely személy, aki kereskedelmi, vállalkozási, kézműipari vagy szakmai tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el;
- (8) „szervező”: olyan kereskedő, aki közvetlenül vagy másik kereskedő közbeiktatásával vagy egy másik kereskedővel együtt utazási csomagokat állít össze és értékesít vagy kínál értékesítésre; ha egynél több kereskedő teljesíti a 2. bekezdés b) pontjában említett kritériumokat, valamennyi kereskedőt szervezőnek kell tekinteni, kivéve, ha egyiküket szervezőnek jelölik ki, és az utazó erről megfelelő tájékoztatást kap;
- (9) „közvetítő”: a szervezőtől eltérő kereskedő, aki:
- a) csomagokat értékesít vagy kínál fel értékesítésre vagy
 - b) elősegíti az igény szerint összeállított utazási forma részét képező utazási szolgáltatások megvásárlását annak révén, hogy segítséget nyújt az utazóknak ahhoz, hogy külön szerződéseket kössenek at egyes szolgáltatókkal;
- (10) „tartós adathordozó”: olyan eszköz, amely lehetővé teszi az utazó vagy a kereskedő számára a személyesen neki címzett adatoknak a jövőben is hozzáférhető módon és az adat céljának megfelelő ideig történő tárolását, valamint a tárolt adatok változatlan formában történő megjelenítését;
- (11) „elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények”: a kereskedő által nem befolyásolható olyan helyzet, amelynek következményeit valamennyi ésszerű intézkedés megtétele esetén sem lehetett volna elkerülni;
- (12) „nem szerződésszerű teljesítés”: a csomagot alkotó utazási szolgáltatások teljesítésének elmulasztása és hibás teljesítése.

II. fejezet

Tájékoztatási kötelezettségek és az utazási csomagokról szóló szerződés tartalma

4. cikk

A szerződéskötést megelőző tájékoztatás

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazót mindaddig nem köti az utazási csomagokról szóló szerződés, illetőleg annak megfelelő ajánlat, amíg a szervező vagy a csomag közvetítő általi értékesítésének esetében a közvetítő az utazó rendelkezésére nem bocsátja az alábbi információkat, amennyiben ezek relevánsak az adott csomag esetében:
- a) az utazási szolgáltatások lényeges jellemzői:
 - i. úti cél(ok), útvonal és a tartózkodás időtartama az időpontok megadásával;
 - ii. szállítóeszközök, azok jellemzői és kategóriái, az indulás és érkezés helye, napja és ideje, vagy ha a pontos időpont még nem meghatározott, az indulás és érkezés megközelítő időpontja, a közbenső megálló idõtartama és helye, valamint a közlekedési csatlakozások ideje és helye;
 - iii. a szálláshely elhelyezkedése, főbb jellemzői és idegenforgalmi kategóriája;
 - iv. annak meghatározása, hogy az ár az étkezéseket is magában foglalja-e, és ha igen, az étkezési rend;
 - v. látogatások, kirándulás(ok) vagy egyéb, az utazási csomag tekintetében egyeztetett árban foglalt szolgáltatások;
 - vi. a tevékenységek nyelve(i) és
 - vii. annak megadása, hogy a csökkent mozgásképességű személyek hozzáférése biztosított-e az utazás vagy üdülés teljes időtartama alatt;
 - b) a szervező, és adott esetben a közvetítő kereskedelmi neve, címe, telefonszáma, valamint e-mail címe;
 - c) a csomag teljes ára adókkal együtt, és adott esetben minden további díj, illeték és egyéb költség, vagy, ha ezek a költségek ésszerű módon nem számíthatók ki előre, akkor az a tény, hogy az ilyen jellegű többletköltségeket adott esetben az utazó viseli;
 - d) fizetési feltételek és adott esetben az utazó által fizetendő vagy biztosítandó foglaló vagy egyéb pénzügyi biztosíték megléte és feltételei;
 - e) az utazási csomag lebonyolításához szükséges minimális utaslétszám, és a csomag kezdetét megelőző, legalább 20 napos, az utazási forma esetleges lemondására rendelkezésre álló határidő, ha a minimális utaslétszám nem áll rendelkezésre;

- f) általános tájékoztatás az útlevel- és vízumelőírásokról az érintett tagállam(ok) állampolgárai számára, beleértve a vízumkiadás hozzávetőleges időtartamát és az egészségügyi előírásokra vonatkozó tájékoztatást;
 - g) annak megerősítése, hogy a szolgáltatások ezen irányelv értelmében utazási csomagot alkotnak.
- (2) Az (1) bekezdésben említett információkat világos és egyértelmű módon kell közölni.

5. cikk

A szerződéskötést megelőző tájékoztatás kötelező jellege és a szerződéskötés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a szervező nem változtatja meg a 4. cikk a), c), d), e) és g) pont szerint az utazó tudomására hozott információkat, kivéve, ha a szervező fenntartja magának a jogot, hogy módosítsa azokat, és az utazóval az összes módosítást világos és egyértelmű módon közli a szerződés megkötése előtt.
- (2) Ha a további díjakra, illetékekre vagy egyéb költségekre vonatkozó, a 4. cikk c) pontjában említett információk nem állnak rendelkezésre a szerződés megkötése előtt, az utazó nem köteles megfizetni az említett többletköltségeket.
- (3) A szervező a szerződés megkötésékor vagy azt követően haladéktalanul az utazó rendelkezésére bocsátja a szerződés másolatát vagy a szerződés visszaigazolását tartós adathordozón.

6. cikk

Az utazási csomagról szóló szerződés tartalma és a csomag kezdetét megelőzően rendelkezésre bocsátandó dokumentumok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazási csomagról szóló szerződések világosan és közérthető nyelven fogalmazzanak, és amennyiben írásban készülnek, jól olvashatók legyenek.
- (2) A szerződés vagy a szerződés visszaigazolása tartalmazza a 4. cikkben említett összes információt. Ezenfelül tartalmazzák továbbá a következő kiegészítő információkat:
 - a) az utazó különleges igényei, amelyeket a szervező elfogadott;
 - b) arra vonatkozó tájékoztatás, hogy a szervező:
 - i. felelős az utazási csomagban foglalt valamennyi utazási szolgáltatás megfelelő teljesítéséért;
 - ii. a 14. cikkel összhangban köteles segítséget nyújtani, ha az utazó nehéz helyzetben van;
 - iii. köteles előre gondoskodni a fizetésképtelenséggel szembeni védelemről és biztosítani a már teljesített kifizetések visszafizetését és az utazók hazaszállítását a 15. cikknek megfelelően, valamint közölni a fizetésképtelenség esetén fedezetet nyújtó jogalany nevét és elérhetőségeit, köztük postai címét;
 - c) kapcsolattartó pont adatai, ahol az utazó panaszt tehet bármilyen, a helyszínen észlelt nem szerződésszerű teljesítésről;

- d) a szervező helyi képviselőjének neve, postai címe, telefonszáma vagy az a kapcsolattartó pont, amelyhez a nehéz helyzetben lévő utazó segítségért folyamodhat, vagy ha nincs ilyen képviselő vagy kapcsolattartó pont, egy segélyhívó szám vagy a szervezővel történő kapcsolatfelvétel egyéb módjának megjelölése;
 - e) az arra vonatkozó információ, hogy az utazó az utazási csomag megkezdése előtt megfelelő kártérítés vagy ésszerű, egységesített elállási díj ellenében, amennyiben ilyen díjak meghatározásra kerültek a 10. cikk (1) bekezdésével összhangban, bármikor jogosult elállni a szerződéstől;
 - f) ha a szállást tartalmazó utazási csomagban kiskorúak vesznek részt, tájékoztatás arról, hogy hogyan létesíthető közvetlen kapcsolat a kiskorúval vagy a kiskorú tartózkodási helyén egy felelős személlyel;
 - g) a rendelkezésre álló alternatív és online vitarendezési mechanizmusokra vonatkozó információ.
- (3) A (2) bekezdésben említett információkat világos és egyértelmű módon kell rendelkezésre bocsátani.
- (4) A szervező az utazási csomag megkezdése előtt megfelelő időben az utazó rendelkezésére bocsátja a szükséges igazolásokat, utalványokat vagy menetjegyeket, ideértve az indulás, a közbenső megállók, a csatlakozások és az érkezés pontos idejére vonatkozó információkat.

III. fejezet

A szerződés módosítása az utazási csomag kezdetét megelőzően

7. cikk

A szerződés átruházása más utazóra

- (1) A tagállamok biztosítják annak lehetőségét, hogy az utazó adott esetben átruházza a szerződést egy olyan személyre, aki megfelel a szerződésre vonatkozó feltételeknek, miután a szervezőt erről az utazási forma megkezdése előtt ésszerű időn belül, tartós adathordozón értesítette.
- (2) A szerződésből kilépő és az abba belépő fél közösen felel az esedékes egyenleg és a szerződés átruházásából eredő további illetékek, díjak és egyéb költségek kifizetéséért. Az említett költségek nem lehetnek aránytalanok, és semmi esetben sem haladhatják meg a szervező által viselt tényleges költségeket.

8. cikk

Az ár módosítása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az árak nem képezik felülvizsgálat tárgyát, kivéve ha a szerződés kifejezetten fenntartja az áremelés lehetőségét, illetőleg arra kötelezi a szervezőt, hogy csökkentse az árakat a következőkben felsoroltak tekintetében bekövetkezett változások közvetlen következményének mértékében:
- a) a személyszállításához szükséges üzemanyag költsége,
 - b) az utazási csomagban foglalt szolgáltatásokra, az utazási csomag teljesítésébe nem közvetlenül részt nem vevő harmadik felek által kivetett adók vagy díjak,

ideértve az idegenforgalmi adókat, a repülőtéri illetékeket vagy a behajózási, illetve kihajózási illetékeket a kikötőkben és a repülőtereken, vagy

- c) az adott utazási csomag esetében alkalmazott átváltási árfolyamok.
- (2) Az (1) bekezdésben említett áremelés mértéke nem haladhatja meg az utazási csomag árának 10 %-át.
- (3) Az (1) bekezdésben említett áremelés csak akkor érvényes, ha a szervező erről tartós adathordozón, az indoklás és a számítások feltüntetésével legkésőbb 20 nappal az utazási csomag megkezdése előtt értesíti az utazót.

9. cikk

A szerződés egyéb feltételeinek módosítása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a szervező az utazási csomag megkezdése előtt az arra vonatkozó szerződési feltétel kivételével csak akkor módosíthatja egyoldalúan az egyéb szerződési feltételeket, ha:
- a) a szervező a szerződésben fenntartotta az erre vonatkozó jogát,
 - b) a változás nem jelentős, és
 - c) a szervező erről világosan és egyértelműen, tartós adathordozón tájékoztatja az utazót.
- (2) Ha az utazási csomag megkezdése előtt a szervező kénytelen jelentősen megváltoztatni a 4. cikk a) pontjában meghatározott valamely utazási szolgáltatás fő jellemzőjét vagy a 6. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett igényeket, a szervező indokolatlan késedelem nélkül, világos és egyértelmű módon, tartós adathordozón tájékoztatja az utazót:
- a) a javasolt változtatásokról és
 - b) arról a körülményről, hogy az utazó meghatározott ésszerű határidőn belül szankció nélkül elállhat a szerződéstől, valamint hogy a javasolt módosítás elfogadottnak tekintendő, amennyiben az utazó nem él ezzel a jogával.
- (3) Amennyiben a szerződést érintő, a (2) bekezdésben említett módosítások alacsonyabb minőségű vagy költségű utazási csomagot eredményeznek, az utazó megfelelő árcsökkentésre jogosult.
- (4) Ha a szerződés a (2) bekezdés b) pontjának értelmében megszűnik, a szervező a szerződés megszűnésétől számított 14 napon belül visszatéríti az utazó által teljesített valamennyi kifizetést. Az utazó – amennyiben indokolt – kártérítésre jogosult a 12. cikknek megfelelően.

10. cikk

A szerződés megszűnése az utazási csomag megkezdése előtt

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazó az utazási csomag megkezdése előtt, a szervezőnek fizetett megfelelő kártérítés ellenében elállhasson a szerződéstől. A szerződés ésszerű, egységes elállási díjakat határozhat meg az elállás időpontját, a szokásosan megtakarított kiadásokat és az utazási szolgáltatások más módon való felhasználásából származó bevételt alapul véve. Egységes elállási díj hiányában a kártérítés összege megegyezik az utazási csomag árának a szervező által megtakarított költségekkel csökkentett részével.

- (2) Az utazási csomag kezdetét megelőzően az utazó kártérítés fizetése nélkül jogosult elállni a szerződéstől, ha a célállomás helyén vagy annak közvetlen közelében olyan elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények merülnek fel, amelyek az utazási csomagot jelentős mértékben befolyásolják.
- (3) A szervező elállhat a szerződéstől anélkül, hogy kártérítést fizet az utazónak, ha:
- az utazási csomagra jelentkezett személyek száma nem éri el a szerződésben meghatározott minimális létszámot, és a szervező erről a szerződésben meghatározott határidőn belül, de legkésőbb az utazási csomag megkezdése előtt 20 nappal értesíti az utazót; vagy
 - a szervezőt elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények gátolják a szerződés teljesítésében, és a szervező haladéktalanul, az utazási csomag megkezdése előtt értesíti az utazót a szerződéstől való elállásról.
- (4) A szerződés (1) a (2) és (3) bekezdés szerinti megszűnése esetén a szervező tizennégy napon belül visszatéríti az utazó által teljesített valamennyi jogosulatlan kifizetést.

IV. fejezet

Az utazási csomag teljesítése

11. cikk

Az utazási csomag teljesítéséért vállalt felelősség

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a szervező felelős a szerződésben meghatározott utazási szolgáltatások teljesítéséért, függetlenül attól, hogy a szolgáltatások teljesítésére a szervező vagy más utazási szolgáltatók kötelesek-e.
- (2) Abban az esetben, ha bármely szolgáltatás teljesítése nem felel meg a szerződésnek, a szervező, amennyiben ez nem jelent aránytalan terhet, köteles megszüntetni a hiányosságot.
- (3) Abban az esetben, ha a szolgáltatások jelentős részét nem lehet a szerződésben meghatározott módon nyújtani, a szervező – többletköltség felszámítása nélkül – megfelelő alternatív utazási formákat kínálhat fel az utazónak az utazás folytatása érdekében, ideértve azt az esetet is, ha az utazó visszatérése az indulási helyre a megállapodással ellentétben nem biztosított.
- (4) Amennyiben nincs lehetőség arra, hogy a szervező megfelelő alternatív utazási formákat kínáljon fel, vagy az utazó nem fogadja el a javasolt alternatívákat, mivel nem összehasonlíthatók a szerződésben egyeztetett teljesítésekkel, a szervező, amennyiben a személyszállítás az utazási csomag részét képezi, többletköltség felszámítása nélkül visszaszállítja az utazót az indulási helyre vagy egyéb, az utazó által elfogadott helyre, és amennyiben indokolt, kártérítést fizet az utazónak a 12. cikknek megfelelően.
- (5) Ha az utazó időben történő visszaszállításának biztosítása elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények miatt nem lehetséges, a szervező nem köteles a meghosszabbodott tartózkodás költségét 100 EUR/éjszakát és utazónként három éjszakát meghaladó mértékben viselni.
- (6) A költségek (5) bekezdésben említett korlátozása nem alkalmazandó a légi járműveken utazó fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól szóló, 2006. július 5-i 1107/2006/EK európai parlamenti és tanácsi

rendeletben²⁸ meghatározott csökkent mozgásképességű személyekre és az őket kísérő személyekre, várandós nőkre és kíséret nélkül utazó gyermekekre, valamint a speciális orvosi segítségre szoruló személyekre, feltéve, hogy a szervezőt legalább 48 órával az utazási csomag kezdetét megelőzően értesítették az említett sajátos igényekről. A szervező az (5) bekezdésben említett költségek csökkentése céljából nem hivatkozhat elkerülhetetlen és rendkívüli körülményekre, ha az érintett közlekedési szolgáltató az alkalmazandó uniós jogszabály alapján nem hivatkozhatna az ilyen körülményekre.

- (7) Ha az alternatív utazási formák az utazási csomag minőségének vagy költségeinek csökkenését eredményezték, az utazónak joga van igényt tartani a vételár csökkentésére és amennyiben indokolt, a 12. cikk szerinti kártérítésre.

12. cikk

A vételár csökkentése és a kártérítés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazó jogosult a vételár megfelelő csökkentésére:
- bármely olyan időszak tekintetében, amikor a szolgáltatások teljesítése nem szerződésszerűen történt; vagy
 - ha a 11. cikk (3) és (4) bekezdésében meghatározott alternatív utazási formák alacsonyabb minőségű vagy költségű utazási csomagot eredményeznek.
- (2) Az utazó kártérítésre jogosult a szervezőtől bármely olyan kárért, ideértve a nem vagyoni károkat is, amelyek az utazót a szolgáltatások nem szerződésszerű teljesítése miatt érik.
- (3) Az utazó nem jogosult a vételár csökkentésére vagy kártérítésre, ha:
- a szervező bizonyítja, hogy a nem szerződésszerű teljesítés:
 - az utazónak tudható be,
 - olyan harmadik félnek tudható be, aki nem vesz részt a szerződésben meghatározott szolgáltatások nyújtásában, valamint a nem szerződésszerű teljesítés előre nem látható vagy elkerülhetetlen, vagy
 - elkerülhetetlen és rendkívüli körülmények miatt áll fenn, vagy
 - az utazó elmulasztja az szervező haladéktalan tájékoztatását a helyszínen tapasztalt nem szerződésszerű teljesítéséről, jöllehet ez a tájékoztatási kötelezettség a szerződésben egyértelműen és kifejezetten meghatározásra került, továbbá ésszerűnek minősül, figyelembe véve az eset körülményeit.
- (4) Amennyiben az Unióra nézve kötelező erejű nemzetközi egyezmények korlátozzák az utazási csomag részét képező szolgáltatás nyújtója által fizetendő kártérítés mértékét vagy ennek feltételeit, ugyanezek a korlátozások alkalmazandók a szervezőre is. Amennyiben az Unióra nézve nem kötelező erejű nemzetközi egyezmények korlátozzák a szolgáltatás nyújtója által fizetendő kártérítés mértékét, a tagállamok megfelelően korlátozhatják a szervező által fizetendő kártérítés mértékét. Más esetekben a szerződés korlátozhatja a szervező által fizetendő kártérítés mértékét, amennyiben ez a korlátozás nem terjed ki a személyi sérülésre és a szándékosan vagy súlyos gondatlanságból okozott kárra, valamint nem eredményezi

²⁸ HL L 204., 2006.7.26., 1. o.

azt, hogy a kártérítés összege alacsonyabb, mint az utazási csomag teljes árának háromszorosa.

- (5) A kártérítés vagy a vételár ezen irányelvnek megfelelő csökkentése nem érinti az utazóknak a 261/2004/EK rendelet²⁹, az 1371/2007/EK rendelet³⁰, az 1177/2010/EU rendelet³¹ és a 181/2011/EU rendelet³² szerinti jogait. Az utazók ezen irányelv és az említett rendeletek értelmében is jogosultak követelések előterjesztésére, de ugyanazon tényekkel kapcsolatban nem halmozhatják a különböző jogalapok alapján őket megillető jogokat, amennyiben a jogok ugyanazon érdekek védelmezésére vagy ugyanazon célra irányulnak.
- (6) Az ezen cikk szerinti követelések elévülési időszaka nem lehet rövidebb egy évnél.

13. cikk

A szervezővel történő kapcsolatfelvétel lehetősége a közvetítőn keresztül

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az utazó közvetlenül ahhoz a közvetítőhöz intézhesse az utazási forma teljesítésével kapcsolatos üzeneteit, panaszait vagy követeléseit, akitől az utazási csomagot megvásárolta. A közvetítő az említett üzeneteket, panaszokat vagy követeléseket haladéktalanul továbbítja a szervező felé. A határidők vagy elévülési időszakok alkalmazásában a fenti dokumentumok közvetítő általi átvételét a szervező általi átvételnek kell tekintetni.

14. cikk

Segítségnyújtási kötelezettség

A tagállamok biztosítják, hogy a szervező gyors segítséget nyújt a nehéz helyzetben lévő utazónak, különösen a következő formákban:

- a) megfelelő tájékoztatás az egészségügyi szolgáltatásokról, a helyi hatóságokról és a konzuli segítségnyújtásról, és
- b) az utazó támogatása a távközlési eszközök igénybevétele és az alternatív utazási megoldások megtalálása során.

A szervező számára lehetővé kell tenni, hogy az általa nyújtott ilyen támogatásért megfelelő ellentételezést kérjen, amennyiben a helyzetet az utazó szándékosan vagy gondatlanságból maga idézte elő.

V. fejezet

A fizetéseképtelenséggel szembeni védelem

15. cikk

A fizetéseképtelenséggel szembeni védelem hatékonysága és alkalmazási köre

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön letelepedett, az utazási csomagok értékesítését elősegítő utazásszervezők és -közvetítők fizetéseképtelenség esetén gondoskodnak az utazók által teljesített valamennyi kifizetés hatékony és gyors visszafizetéséről, valamint, amennyiben a szerződésnek a személyszállítás is részét képezi, az utazók hatékony és gyors hazaszállításáról.

²⁹ HL L 46., 2004.2.17., 1. o.

³⁰ HL L 315., 2007.12.3., 14. o.

³¹ HL L 334., 2010.2.17., 1. o.

³² HL L 55., 2011.2.28., 1. o.

- (2) Az (1) bekezdésben említett, fizetéseképtelenséggel szembeni védelem figyelembe veszi az érintett kereskedő tevékenységével járó tényleges pénzügyi kockázatot, továbbá az utazók javát szolgálja függetlenül azok lakóhelyétől, az indulás helyétől vagy az utazási csomag, illetőleg az igény szerint összeállított utazási forma értékesítési helyétől.

16. cikk

A fizetéseképtelenséggel szembeni védelem kölcsönös elismerése, közigazgatási együttműködés

- (1) A tagállamok a fizetéseképtelenséggel szembeni védelmet biztosító bármely olyan intézkedést, amelyet az igény szerint összeállított utazási forma megvásárlását elősegítő szervező vagy közvetítő saját tagállamának a 15. cikket megfelelően átültető, nemzeti jogszabálya értelmében tesz, a 15. cikket végrehajtó nemzeti jogszabályokban foglalt követelmények teljesítésének tekintik.
- (2) A tagállamok központi kapcsolattartó pontokat jelölnek ki az igény szerint összeállított utazási formák értékesítését elősegítő, különböző tagállamokban működő szervezők és közvetítők igazgatási együttműködésének és felügyeletének megkönnyítésére. A tagállamok tájékoztatják a többi tagállamot és a Bizottságot e kapcsolattartó pontok kapcsolattartási adatairól.
- (3) A központi kapcsolattartó szervek egymás rendelkezésére bocsátják az összes szükséges információt nemzeti fizetéseképtelenségi védelmi szabályaik, valamint a fizetéseképtelenséggel szemben egy adott, területükön letelepedett kereskedő számára védelmet nyújtó szerv vagy szervek vonatkozásában. Hozzáférést biztosítanak egymás számára valamennyi olyan jegyzékhez, amely az utazási csomagok értékesítését elősegítő olyan utazásszervezőket és közvetítőket tartalmazza, amelyek eleget tesznek a fizetéseképtelenséggel szembeni védelemre vonatkozó kötelezettségnek.
- (4) Ha egy tagállamnak kétségei vannak egy másik tagállamban letelepedett és a saját területén működő szervező vagy utazási csomagok értékesítését elősegítő közvetítő által a fizetéseképtelenséggel szemben nyújtott védelem felől, úgy ez a tagállam felvilágosításért fordulhat a letelepedés helye szerinti tagállamhoz. A tagállamok legkésőbb a más tagállamokból beérkező megkeresések átvételétől számított 15 munkanapon belül megválaszolják azokat.

VI. fejezet

Igény szerint összeállított utazási formák

17. cikk

Az igény szerint összeállított utazási formákra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségek

A tagállamok biztosítják, hogy az utazót mindaddig nem köti az igény szerint összeállított utazási formáról szóló szerződés, illetőleg annak megfelelő ajánlat, amíg az igény szerint összeállított utazási forma értékesítését elősegítő kereskedő nem közli világos és egyértelmű módon:

- a) hogy minden szolgáltató kizárólagos felelősséggel tartozik az általa nyújtott szolgáltatás szerződésszerű teljesítéséért; valamint
- b) hogy az utazó nem támaszthat igényt az ezen irányelv által kizárólag az utazási csomagokban részt vevő utazók számára biztosított jogokra, ugyanakkor a közvetítő vagy valamely szolgáltató fizetéseképtelensége esetén jogosult az általa fizetett

előlegek visszafizetésére, valamint amennyiben az utazási csomagnak az utasok szállítása is a részét képezi, a hazaszállításra.

VII. fejezet

Általános rendelkezések

18. cikk

A közvetítő külön kötelezettségei abban az esetben, amikor a szervező letelepedési helye az EGT-n kívül található

Amennyiben a szervező letelepedési helye az EGT területén kívül található, a tagállamban letelepedett közvetítő a szervezők vonatkozásában a IV. és V. fejezetben előírt kötelezettségek hatálya alá tartozik, kivéve, ha a közvetítő bizonyítja, hogy a szervező megfelel a IV. és V. fejezetben foglaltaknak.

19. cikk

A foglalási hibákért viselt felelősség

A tagállamok biztosítják, hogy az a közvetítő, aki beleegyezett abba, hogy lebonyolítja egy utazási csomag vagy egy igény szerint összeállított utazási forma foglalását, vagy elősegíti az ilyen szolgáltatások foglalását, a foglalási folyamat során bekövetkezett valamennyi hibáért felel, kivéve, ha az említett hibák az utazónak vagy elkerülhetetlen és rendkívüli körülményeknek tulajdoníthatók.

20. cikk

A jogorvoslathoz való jog

Olyan esetekben, amikor a szervező, illetve a 15. vagy a 18. cikkel összhangban a közvetítő kártérítést fizet, árcsökkentést hajt végre vagy eleget tesz az ezen irányelv szerint rá háruló egyéb kötelezettségeknek, ezen irányelv vagy a nemzeti jog rendelkezései nem értelmezhetők oly módon, hogy ezek korlátozzák a szervező vagy közvetítő arra vonatkozó jogát, hogy jogorvoslatot igényeljen bármely olyan harmadik féllel szemben, aki hozzájárult a kártérítést, az árcsökkentést vagy az egyéb kötelezettségeket kiváltó eseményhez.

21. cikk

Az irányelv kötelező jellege

- (1) A szervező nyilatkozata, miszerint kizárólag az utazási szolgáltatás nyújtójaként, közvetítőként vagy más minőségben jár el, valamint hogy valamely utazási forma ezen irányelv értelmében nem minősül utazási csomagnak, nem mentesíti a szervezőt az ezen irányelv értelmében őt terhelő kötelezettségek alól.
- (2) Az utazók nem mondhatnak le az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedések révén őket megillető jogokról.
- (3) Az utazóra nézve nem kötelező erejűek azok a szerződéses megállapodások vagy az utazó által tett olyan nyilatkozatok, amelyek közvetlenül vagy közvetve ahhoz vezetnek, hogy az utazók lemondanak az ebből az irányelvből eredő jogaikról, vagy e jogok korlátozását eredményezik, illetve amelyek célja, hogy megkerüljék az irányelv alkalmazását.

22. cikk
Jogérvényesítés

A tagállamok gondoskodnak az irányelv betartását biztosító megfelelő és hatékony eszközökről.

23. cikk
Szankciók

A tagállamok meghatározzák az ezen irányelvnek megfelelően elfogadott tagállami rendelkezések megsértéséért a kereskedőkre kiróható szankciókat, továbbá megtesznek valamennyi szükséges intézkedést e szankciók érvényesítése érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

24. cikk
A Bizottság jelentéstételi és felülvizsgálati kötelezettsége

[hatálybalépésétől számított öt év]-ben a Bizottság jelentést terjeszt elő ezen irányelv alkalmazásáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentéshez adott esetben jogalkotási javaslatokat kell csatolni az irányelvnek a utazók jogai terén tapasztalható fejleményekhez való hozzáigazítása céljából.

25. cikk
A 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU irányelv módosítása

1. A 2006/2004/EK rendelet mellékletének 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„5. A 2006/2004/EK rendeletet és a 2011/83/EU irányelvet módosító, valamint a 90/314/EGK tanácsi irányelvet hatályon kívül helyező, az utazási csomagokról és az igény szerint összeállított utazási formákról szóló, [az elfogadás napja] [irányelv] európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL [...])”.
2. A 2011/83/EU irányelv 3. cikke (3) bekezdésének g) pontja helyébe a következő szöveg lép:
„g) A 2006/2004/EK rendeletet és a 2011/83/EU irányelvet módosító, valamint a 90/314/EGK tanácsi irányelvet hatályon kívül helyező, az utazási csomagokról és az igény szerint összeállított utazási formákról szóló, [az elfogadás napja] [...] európai parlamenti és tanácsi irányelvben (HL [...]) meghatározott szervezett utazási formák vonatkozásában”, kivéve a 8. cikk (2) bekezdését, a 19. cikket, a 21. cikket és a 22. cikket.

VIII. fejezet **Záró rendelkezések**

26. cikk
Hatályon kívül helyezés

A 90/314/EK irányelv [ezen irányelv hatálybalépésétől számított 18 hónap]-val/-vel hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő utalásokat úgy kell tekinteni, mintha erre az irányelvre vonatkoznának, és a I. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell alkalmazni.

27. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

- (1) A tagállamok legkésőbb [ezen irányelv hatálybalépésétől számított 18 hónap]-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.
- (2) Ezeket a rendelkezéseket [ezen irányelv hatálybalépésétől számított tizennyolc hónap]-tól/-től kezdve alkalmazzák.
- (3) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.
- (4) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

28. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az [*Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon] lép hatályba.

29. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

I. MELLÉKLET³³

A szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv cikkeinek számozása	A cikkek számozása ebben az irányelvben
1. cikk	1. cikk (módosítva)
2. cikk (1) bekezdés	3. cikk (2) bekezdés (módosítva) és a 2. cikk (2) bekezdésének a) pontja
2. cikk (2) bekezdés	3. cikk (8) bekezdés (módosítva)
2. cikk (3) bekezdés	3. cikk, (9) bekezdés (módosítva)
2. cikk (4) bekezdés	3. cikk (6) bekezdés (módosítva)
2. cikk (5) bekezdés	3. cikk (3) bekezdés (módosítva)
3. cikk (1) bekezdés	törölve
3. cikk (2) bekezdés	Törölve, ugyanakkor főbb részei átvéve a 4. és 5. cikkbe (módosítva)
4. cikk (1) bekezdés	4. cikk (1) bekezdés (módosítva) bekezdésében, 6. cikk (2) bekezdés (módosítva) és 6. cikk (4) bekezdés (módosítva)
4. cikk (1) bekezdése b) pontjának iv. alpontja	törölve
4. cikk (2) bekezdésének a) pontja	6. cikk (2) bekezdés (módosítva)
4. cikk (2) bekezdésének b) pontja	5. cikk (3) bekezdés (módosítva), valamint 6. cikk (1) és (3) bekezdés (módosítva)
4. cikk (2) bekezdésének c) pontja	Törölve
4. cikk (3) bekezdés	7. cikk (módosítva)
4. cikk (4) bekezdés	8. cikk (módosítva)
4. cikk (5) bekezdés	9. cikk (2) bekezdés (módosítva)
4. cikk (6) bekezdés	A 9. cikk (3) és (4) bekezdés (módosítva) és 10. cikk (3) és (4) bekezdés (módosítva)

³³

Ez a jegyzék csupán tájékoztatási célt szolgál. Amennyiben ezen irányelv valamely cikke mellett a jegyzékben a 90/314/EGK egyik megfelelő cikke áll, úgy ez azt jelenti, hogy a 90/314/EGK irányelv valamely előírásának legalább bizonyos részei részét képezik ezen irányelvnek is; az érintett rendelkezések megszövegezése ettől függetlenül nem azonos.

4. cikk (7) bekezdés	11. cikk, (3), (4) és (7) bekezdés (módosítva)
5. cikk (1) bekezdés	11. cikk (1) bekezdés (módosítva)
5. cikk (2) bekezdés	A 12. cikk (2), (3) és (4) bekezdés (módosítva) és 14. cikk (módosítva)
5. cikk (3) bekezdés	21. cikk (3) bekezdés (módosítva)
5. cikk (4) bekezdés	6. cikk (2) bekezdésének c) pontja (módosítva) és 12. cikk (3) bekezdésének b) pontja (módosítva)
6. cikk	11. cikk (2) bekezdés (módosítva)
7. cikk	15. cikk (módosítva) és 16. cikk (módosítva)
8. cikk	Törölve
9. cikk (1) bekezdés	27. cikk (1), (2) és (3) bekezdés (módosítva)
9. cikk (2) bekezdés	27. cikk (4) bekezdés (módosítva)
10. cikk	29. cikk

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

- 1.1 A javaslat/kezdeményszerzés címe
- 1.2 A tevékenységálapú irányítás /tevékenységálapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)
- 1.3 A javaslat/kezdeményszerzés típusa
- 1.4 Célkitűzések
- 1.5 A javaslat/kezdeményszerzés indoklása
- 1.6 Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama
- 1.7 Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

- 2.1 A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések
- 2.2 Irányítási és kontrollrendszer
- 2.3 A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

- 3.1 A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?
- 3.2 A kiadásokra gyakorolt becsült hatás
 - 3.2.1 *A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése*
 - 3.2.2 *Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás*
 - 3.2.3 *Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás*
 - 3.2.4 *A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség*
 - 3.2.5 *Harmadik felek részvétele a finanszírozásban*
- 3.3 A bevételre gyakorolt becsült pénzügyi hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeméyzés címe

A szervezett utazási formákról szóló 90/314/EGK tanácsi irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslat

1.2. A tevékenység alapú irányítás /tevékenység alapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)³⁴

33. cím – Jogérvényesülés

1.3. A javaslat/kezdeméyzés típusa

A javaslat/kezdeméyzés **új intézkedésre** irányul

A javaslat/kezdeméyzés kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedésre irányul³⁵

A javaslat/kezdeméyzés **jelenlegi intézkedés meghosszabbítására** irányul

A javaslat/kezdeméyzés új intézkedésnek megfelelően módosított intézkedésre irányul

1.4. Célkitűzések

1.4.1. A javaslat/kezdeméyzés által érintett többéves bizottsági stratégiai célkitűzés(ek)

Annak lehetővé tétele, hogy az egyének fogyasztói és vállalkozói minőségükben érvényesíthessék az uniós jogrendszerből származó jogaikat, és így biztosítsák a jog érvényesülésén alapuló európai térség igénybevételét.

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek) és a tevékenység alapú irányítás/tevékenység alapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

sz. konkrét célkitűzés

A belső piacon a több országra kiterjedő kereskedelem egyszerűsítésére és a fogyasztói bizalom megerősítése

A tevékenység alapú irányítás/tevékenység alapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

33.02

³⁴ Tevékenység alapú irányítás: ABM (Activity-Based Management), tevékenység alapú költségvetés-tervezés: ABB (Activity Based Budgeting).

³⁵ A költségvetési rendelet 49. cikke (6) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdeményezés a kedvezményezettekre/célcsoportokra.

- Versenyképesebb és tisztességesebb versenyfeltételek biztosítása az utazási piacon működő vállalkozások számára;
- Az utazási csomagokkal kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó, határokon átnyúló kínálat bővítése a költségek és a szervezett utazások piacára vonatkozó, több országra kiterjedő kereskedelmet hátráltató akadályok csökkentése által;
- A fogyasztókat érő károk csökkentése és az átláthatóság növelése azon utazók számára, akik kombinált utazási szolgáltatásokat vásárolnak;

1.4.4. Eredmény- és hatásmutatók

Tüntesse fel a javaslat/kezdeményezés megvalósításának nyomán követését lehetővé tevő mutatókat.

- A határokon átnyúló kereskedelem növekedése a szervezett utazások piacán;
- A szervezett utazások piacán működő vállalkozásokat terhelő megfelelési költségek;
- Az üdülésük során védelemben részesülő fogyasztók számának növelése;
- A különböző típusú utazási előkészületek kapcsán problémákat tapasztaló fogyasztók számának csökkentése;

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek)

- Az ugyanazon utazás vagy üdülés tekintetében kombinált utazási szolgáltatásokat vásárló utazók számára biztosított védelem pontosítása és korszerűsítése elsősorban azért, hogy a felülvizsgált irányelv hatályát kiterjesztik az online utazási csomagokra és az igény szerint összeállított utazási formákra, valamint a hagyományos utazási irodákban végrehajtott foglalások során biztosított védelmet célzott módon, egyértelműbben szabályozzák. Ez valamennyi piaci szereplő számára nagyobb átláthatóságot eredményez.
- Annak biztosítása, hogy az utazók jobb tájékoztatást kapnak az általuk vásárolt utazási termékekről, és egyértelműbb jogorvoslati lehetőségeket vehessenek igénybe hibás teljesítés esetén, ezáltal jelentősen mérsékelve az őket ért hátrányokat.
- A határokon átnyúló kereskedelmet hátráltató akadályok minimálisra csökkentése és a szervezett utazási formákat határokon átnyúlóan értékesíteni kívánó kereskedőket terhelő megfelelési költségek csökkentése;

1.5.2. Az uniós részvételből adódó többletérték

- A javaslat megszünteti a belső piac széttagoltságát, ami akadályozza a határon átnyúló kereskedelmet folytató kereskedőket, továbbá megszünteti a verseny torzulását, ezzel párhuzamosan – az új piaci tendenciák figyelembevételével – erősíti a fogyasztók védelmét.

- A tagállami jogszabályok közötti, belső piaci akadályokat és versenytorzulást eredményező eltérések miatt a fenti célkitűzéseket a tagállamok nem érhetik el megfelelően. Ha a tagállamok az új piaci tendenciákra, a szabályozási hiányosságokra és az uniós jogszabályok következetlenségeire nem összehangolt módon reagálnak, úgy ez tovább növeli a belső piac széttagoltságát, és ezáltal súlyosbítja a problémát.

1.5.3. *Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága*

- A szervezett utazási formákról szóló, 1990. évi irányelv jelentősen hozzájárult az egységes piac fejlődéséhez, mivel fokozta a versenyt és javította az ajánlatok általános minőségét. A korszerűsített irányelvnek hasonló pozitív eredményekkel kell járnia a fogyasztók és a vállalkozások számára.
- A fogyasztók jogairól szóló irányelvnek hasonló célkitűzései vannak, mint a felülvizsgált irányelvnek: csökkenteni kell a határokon átnyúló kereskedelmet hátráltató akadályokat és biztosítani kell a fogyasztók magas szintű védelmét. Mivel azonban az irányelv csak legkésőbb 2014. június 13-ig kerül alkalmazásra valamennyi tagállamban, a levont tanulságok köre korlátozott.

1.5.4. *Egyéb pénzügyi eszközökkel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergia*

- Ez a javaslat összhangban áll a magas szintű fogyasztóvédelem elérésének céljával, mivel olyan kötelező erejű, az utazók védelmére vonatkozó szabályokat tartalmaz, amelyekről a tagállamok vagy a kereskedők a fogyasztó kárára nem térhetnek el.
- A javaslat kiegészíti a meglévő európai uniós jogszabályokat, különösen a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelvet (1993/13/EGK), a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvet (2005/29/EK), a fogyasztók jogairól szóló irányelvet (2011/83/EU), az utasok jogainak területét érintő rendeleteket (2004/261/EK rendelet, 1371/2007/EK rendelet, 1177/2010/EK rendelet és 181/2011/EK rendelet), valamint az elektronikus kereskedelemről szóló 2000/31/EK irányelvet és a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelvet.
- A javaslat kiegészíti továbbá a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 593/2008/EK rendeletet (Róma I.) és a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK rendeletet (Brüsszel I.); a javaslat különösen nem változtatja meg az említett rendeletek utazási csomagokra tett utalásait, amint azt az Európai Unió Bírósága a C-585/08. és C-144/09. sz. (*Pammer és Alpenhof*) egyesített ügyekben kifejtette.

1.6. Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama

- A javaslat/kezdeményezés **határozott időtartamra** vonatkozik
 - A javaslat/kezdeményezés időtartama: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig
 - Pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig
- X A javaslat/kezdeményezés **határozatlan időtartamra** vonatkozik
 - Beindítási időszak: n-től/-től n+3-ig tart
 - azt követően: rendes ütem.

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)³⁶

- X Centralizált irányítás közvetlenül a Bizottság által
- Centralizált irányítás közvetetten a következőknek történő hatáskör-átruházással:
 - végrehajtó ügynökségek
 - a Közösségek által létrehozott szervek³⁷
 - tagállami közigazgatási /közfeladatot ellátó szervek
 - az Európai Unióról szóló szerződés V. címe értelmében külön intézkedések végrehajtásával megbízott, a költségvetési rendelet 49. cikke szerinti vonatkozó jogalapot megteremtő jogi aktusban meghatározott személyek
- Megosztott irányítás** a tagállamokkal
- Decentralizált irányítás harmadik országokkal
- nemzetközi szervezetekkel közös irányítás (*nevezze meg*)

Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.

Megjegyzések

Az irányelv végrehajtása várhatóan nem igényel jelentős forrásokat.

³⁶ Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletben szereplő megfelelő hivatkozások megtalálhatók a Költségvetési Főigazgatóság honlapján: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

³⁷ A költségvetési rendelet 185. cikkében előírt szervek.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Ismertesse a nyomon követés és jelentéstétel gyakoriságát és feltételeit.

- 5 évvel hatályba lépése után a Bizottság jelentést terjeszt elő ezen irányelv alkalmazásáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentéshez adott esetben jogalkotási javaslatokat kell csatolni az irányelvnek a utazók jogai terén tapasztalható fejleményekhez való hozzáigazítása céljából.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer

2.2.1. Felismert kockázat(ok)

- Az irányelv tagállamok általi késedelmes átültetése

2.2.2. Tervezett ellenőrzési mód(ok)

- Rendes bizottsági ellenőrzés / kötelezettségszegési eljárások az irányelv átültetésével és végrehajtásával kapcsolatban.

2.2.3. Az ellenőrzések költsége és haszna és a megfelelési problémák várható aránya

- A nemzeti jogba való átültetés ellenőrzésével és az esetleges kötelezettségszegési eljárásokkal kapcsolatos általános költségek.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket.

- Tárgytalan.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?

- Jelenlegi költségvetési tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám [Megnevezés...]	diff./nem diff. (³⁸)	EFTA-országoktól ³⁹	tagjelölt országoktól ⁴⁰	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 18. cikke (1) bekezdésének aa) pontja értelmében
	33. 02. 01. – Jogok és uniós polgárság – Az uniós polgárok jogainak védelme és érvényesítése	diff.	NEM	NEM	NEM	NEM

- Létrehozandó új költségvetési tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám [Megnevezés...]	diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 18. cikke (1) bekezdésének aa) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/NEM	IGEN/NEM	IGEN/NEM	IGEN/NEM

³⁸ diff. = differenciált előirányzatok / nem diff. = nem differenciált előirányzatok.

³⁹ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

⁴⁰ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelölt országok.

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

Tekintettel az igen alacsony igazgatási költségekre, ez a rész nem kerül kitöltésre. A számítások az átültetés felügyelete és az n+5 évben esedékes jelentés elkészítése kapcsán egy AD besorolású tisztviselői álláshely teljes munkaidős egyenértékének 20 %-át vették alapul. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete:	Szám 3.	A jog érvényesülése, biztonság és polgárok.....
--	------------	---

Főigazgatóság: Jogérvényesülési Főigazgatóság		2014. év ⁴¹	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	ÖSSZESEN
• Operatív előirányzatok									
Költségvetési tétel száma: 33.02.01.	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0	0	0	0	0 200.		0	0,200
	Kifizetési előirányzatok	0	0	0	0	0,200		0	0,200
A Jogérvényesülési Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN		Kötelezettségvállalási előirányzatok				0,200			0,200
		Kifizetési előirányzatok					0,200		0,200

A javaslat 24. cikkének megfelelően az N+5. évben felülvizsgálatra kerül majd sor, amelyhez valószínűleg külső támogatás vagy egy tanulmány elkészítése társul.

⁴¹ Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve.

A többéves pénzügyi keret fejezete:	5	„Igazgatási kiadások”
--	----------	-----------------------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	ÖSSZESEN
Főigazgatóság: Jogérvényesülési Főigazgatóság									
• Humánerőforrás		0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,184
• Egyéb igazgatási kiadások									
Jogérvényesülési Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,184

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	0,026	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,184.
--	---	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		N. év ⁴²	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető			ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1-5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0,026	0,026.	0,026.	0,026.	0,226.	0,026.	0,026.	0 384.
	Kifizetési előirányzatok	0,026	0,026.	0,026.	0,026.	0,226.	0,026.	0,026.	0 384.

⁴² Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve.

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

- A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a teljesítéseket ↓			2104.	2105.	2106.	2107.	2108.	2109.	21020.	ÖSSZESEN								
			év	év	év	év	év	év	év									
	TELJESÍTÉSEK																	
	Típus ⁴³	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. KONKRÉT CÉLKITÜZÉS ⁴⁴ A nemzeti jogba való átültetés felülvizsgálata																		
– Teljesítés										1	0,200						1.	0,200.
– Teljesítés																		
– Teljesítés																		
Az 1. konkrét célkitűzés részösszege																		
2. KONKRÉT CÉLKITÜZÉS																		
– Teljesítés																		
Az 2... konkrét célkitűzés részösszege																		
ÖSSZKÖLTSÉG										1	0,200						1.	0,200.

⁴³ A teljesítés a nyújtandó termékekre és szolgáltatásokra vonatkozik (pl. finanszírozott diákcserek száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

⁴⁴ Az 1.4.2. szakaszban („Konkrét célkitűzések...”) feltüntetett célkitűzés.

3.2.2. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

3.2.2.1. Összegzés

- A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási előirányzatok felhasználását.
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	ÖSSZESEN
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	----------

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETE								
Humánerőforrás	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,184.
Egyéb igazgatási kiadások								
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉNEK részösszege	0,026	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,184.

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE⁴⁵ bele nem tartozó előirányzatok								
Humánerőforrás								
Egyéb igazgatási kiadások								
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege								

ÖSSZESEN	0,026	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,026.	0,184.
-----------------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------

A szükséges igazgatási előirányzatoknak az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy a főigazgatóságon belül átcsoportosított előirányzatokkal kell eleget tenni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

⁴⁵ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.2.2. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős összegben kell kifejezni (vagy legfeljebb egy tizedesjegyig)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
33 01 01 01 (a központban és a bizottsági képviselőteken)	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
XX 01 06 00 01 01 (a központban és a bizottsági képviselőteken)							
XX 01 01 02 (a küldöttségeknél)							
XX 01 05 01 (közvetett kutatás)							
10 01 05 01 (közvetlen kutatás)							
Külső személyzet (teljes munkaidős egyenértékben kifejezve: (FTE) kifejezve)							
XX 01 02 01(AC, INT, END a teljes keretből))							
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT és JED a küldöttségeknél)							
XX 01 04 yy	- a központban						
	- a küldöttségeknél						
XX 01 05 02 (AC, END, INT közvetett kutatásban)							
10 01 05 02 (AC, END, INT közvetlen kutatásban)							
Egyéb költségvetési tétel (kérjük megnevezni)							
ÖSSZESEN	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt személyzettel és/vagy az adott főigazgatóságon belüli személyzetátcsoportosítással kell eleget tenni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	Szokásos felügyeleti feladat annak megállapítására, hogy a tagállamok időben és helyesen ültetik át a jogszabályt. Az n+5. évben jelentés készítése.
Külső munkatársak	Tárgytalan

3.2.3. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

- A javaslat/kezdeményezés összeegyeztethető a jelenlegi többéves pénzügyi kerettel.
- A javaslat/kezdeményezés miatt szükséges a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átprogramozása.

Fejtse ki, miként kell átprogramozni a pénzügyi keretet: tüntesse fel az érintett költségvetési tételeket és a megfelelő összegeket.

- A javaslat/kezdeményezés miatt szükség van a rugalmassági eszköz alkalmazására vagy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatára.⁴⁶

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési tételeket és a megfelelő összegeket.

[...]

3.2.4. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

- A javaslat/kezdeményezés nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi becsült társfinanszírozást irányozza elő:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

	N. év	N+1. év.	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

⁴⁶ Lásd az intézményközi megállapodás 19. és 24. pontját.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült pénzügyi hatás

- A javaslatnak/kezdemenyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- A javaslatnak/kezdemenyezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
 - a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
 - a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi tétel: költségvetési	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdemenyezés hatása ⁴⁷					A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető	
		N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év			
... jogcímcsoport								

Az egyéb címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési tétel(ek)e)t.

[...]

Ismertesse a bevételre gyakorolt hatás számításának módszerét.

[...]

⁴⁷

A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget, vagyis a 25 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összeget kell megadni.